

دانش طیور

مجله اختصاصی پرورش دام و طیور و آبزیان تابستان ۱۴۰۱ شماره ۶

زنجیره تولید گوشت مرغ
chicken meat producing chain

- چهار ناحیه کلیدی برای نظارت بر آسایش جوجه‌های گوشتی
- عملیات حرارتی، روشی برای رفع آلودگی دان
- بررسی عملکرد بازرسی بهداشتی در کشتارگاه صنعتی طیور
- عوامل تاثیرگذار بر روی ضدعفونی‌کننده‌ها

• زنجیره تولید گوشت مرغ •

واحد فرآوری کود

تولید ۶ هزار تن کود
پلت مرغی در سال

واحد بوستان و نهالستان

با مساحت ۶۲۵ هکتار
تولید ۲۰۰۰۰۰ نهال در سال

تولید ۱۲ تن لیمو
و میوه‌های گرمسیری در سال

واحد مرغ مادر

پرورش ۴۸۹۳۳۲ قطعه
(مرغ و خروس)

تولید ۳۲ الی ۳۶ میلیون
تخم مرغ نطفه‌دار در سال

واحد تحقیق و توسعه و HSE

دارای ۴ آزمایشگاه تخصصی با
هدف افزایش کیفیت تولیدات
و بررسی مواد اولیه مصرفی

واحد دان سازی

با تولید ۲۰ تن در ساعت
در واحد کردکوی

و ۱۰ تن در ساعت در واحد آق‌قلا

واحد جوجه کشی

شامل ۳۶ دستگاه ستر
و ۳۶ دستگاه هجر

بارگیری ۹۳۲۴۰۰ تخم مرغ
در هفته

مرکز آموزش علمی کاربردی

۷۷ فارغ التحصیل در ۱۷ رشته
مرکز برتر استان گلستان

برگزاری ۵۴ دوره و کارگاه
آموزشی از سال ۱۳۹۹ تا ۱۴۰۱

واحد کشتارگاه

ظرفیت ۴ هزار قطعه در ساعت
دارای سردخانه با ظرفیت
۶۰۰ تن سردخانه و تونل
انجماد با ظرفیت ۳۰ تن

ظرفیت تولید ۷۵۰ تن پودر
گوشت در سال

واحد مرغ گوشتی

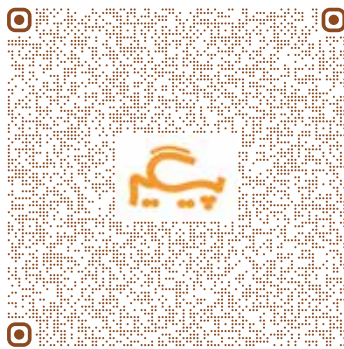
پرورش ۱۴۸۲۵۰۰ قطعه
در هر دوره

دانش طیور

تابستان ۱۴۰۱ شماره ۶

- ۲ چهار ناحیه کلیدی برای نظارت بر آسایش جوجه‌های گوشتی
- ۵ عملیات حرارتی، روشی برای رفع آلودگی دان
- ۷ بررسی عملکرد بازرسی بهداشتی در کشتارگاه صنعتی طیور
- ۱۵ عوامل تاثیرگذار بر روی ضدعفونی‌کننده‌ها
- ۱۷ مدیریت اقتصادی شرکت‌های زنجیره‌ای (بخش هفتم)
- ۲۱ استراتژی لانه مورچه
- ۲۶ فواید گیاهان آپارتمانی برای سلامت روحی روانی
- ۲۹ اثر پیگمالیون، هاله و ایکیا چیست و چه کاربردی در مدیریت دارد؟

مجله و اخبار شرکت پیگیر: www.paygir.com

مشاهده لینک پذیرش مقاله، با اسکن کد QR

ما را دنبال کنید: [paygir.co](https://www.paygir.co)

گرافیک: شهرام نادری‌مهر
sh.naderimehr@gmail.com
این نشریه رایگان می‌باشد.

اعضا هیات تحریریه نشریه: (به ترتیب حروف الفبا)
مهندس افشین اردلان (B.Sc)
مهندس شروین اردلان (M.Sc)
مهندس انور آموزمهر (M.Sc)
مهندس محسن باقری (M.Sc)
مهندس پریسا پوریان (M.Sc)
مهندس افشین چهارلنگی (B.Sc)
مهندس توفیق شریف‌پور (M.Sc)
مهندس محمد طاهری (M.Sc)
دکتر علی مهماندوئی (Ph.D)
دکتر مرتضی میرزایی (DVM)
مهندس محمدسعید نیلوفری (B.Sc)

مجله علمی-تخصصی دانش طیور (اختصاصی پرورش دام و طیور و آبزیان)
سازمان: زنجیره تولید گوشت مرغ پیگیر
مدیر مسئول: دکتر بهرام غلامیان
سرمدبیر: دکتر پیمان قائمی
مدیر اجرایی: شیده اردلان

چاپخانه: شرکت چاپ تندیس نقره‌ای
تلفن: ۸۸۹۵۵۹۷۱
آدرس: خیابان زرتشت غربی، روبروی
بیمارستان مهر، پلاک ۴۱

اعضای واحد تحقیق و توسعه پیگیر و اساتید مرکز آموزش علمی کاربردی شرکت پیگیر

چهار ناحیه کلیدی برای نظارت بر آسایش جوجه‌های گوشتی

ترجمه: محمد طاهری، دانشجوی دکتری تغذیه دام
سرپرست واحد مرغ مادر نسترن زنجیره تولید گوشت مرغ پیگیر

صحيح مانند آب يا تهويه كافي براي اطمینان از رفاه پرندگان، گسترش یافت. با این حال، اندازه‌گیری‌های مبتنی بر منابع با اقدامات مبتنی بر رفاه حیوانات جایگزین شدند که مستقیماً نشان‌دهنده‌ی فعالیت حیوانات می‌باشند. اکثر اقدامات توصیه شده، به عنوان مثال، پروژه کیفیت رفاه حیوانات، که راه‌های استاندارد شده‌ای برای ارزیابی رفاه و روش استاندارد شده‌ای برای ادغام این اطلاعات را توسعه داده‌اند، اکنون مبتنی بر رفاه حیوانات هستند.

بهینه سازی رفاه پرندگان

پروتکل ارزیابی کیفیت رفاه حیوانات که توسط پروژه کیفیت رفاه توسعه یافته، چهار اصل رفاهی را با ۱۲ زیر معیار برجسته می‌کند. رفاه با مشاهده پرندگان در مرغداری‌ها و بررسی رکوردهای تولید و کشتار ارزیابی می‌شود.

این ارزیابی‌ها می‌توانند به شناسایی مناطقی که نیاز به توجه

پیروی از اصول رفاه حیوانی می‌تواند به تولیدکنندگان جوجه‌های گوشتی کمک می‌کند تا از رفاه مناسب جوجه‌های گوشتی اطمینان حاصل نمایند.

ابزارهای مورد استفاده برای ارزیابی رفاه حیوانات از زمانی که علاقه به آن برای اولین بار ظهور کرد، تکامل یافته است و اقدامات جدید مبتنی بر رفاه حیوانات، به تولیدکنندگان جوجه‌های گوشتی رویکرد دقیق‌تری برای نظارت بر رفتار پرندگان ارائه می‌دهد.

در حالی که هنوز باید اقدامات بیشتری برای ارزیابی اعتبار رویکردهای جدیدتر مبتنی بر رفاه حیوانات انجام گیرد، با این وجود، این اصول به تولیدکنندگان جوجه‌های گوشتی اجازه می‌دهند تا این نگرانی رو به رشد در این صنعت را برطرف کنند.

روش‌های اندازه‌گیری رفاه جوجه‌های گوشتی

در ابتدا، اندازه‌گیری‌های مبتنی بر منابع، برای ارزیابی وجود شرایط

جوجه‌های گوشتی به امکانات خنثی‌کننده حرارتی نیاز دارند. یعنی باید جوجه‌های گوشتی را از نظر نفس نفس زدن یا غلغله کردن کنترل کنید و میزان تهویه، آب آشامیدنی و سایر متغیرها را طوری تنظیم نمایید که رطوبت نسبی هوا در داخل لانه‌ها از ۸۰ درصد تجاوز نکند.

برای سهولت حرکت، تراکم موجود^۱ را کنترل کنید. از آنجایی که پرندگان تمایل دارند کنار هم جمع شوند، این وضعیت از دید مرغدار حالتی پر ازدحام به نظر می‌رسد. با این حال، تراکم بیش از حد فضای موجود، بی‌شک بر رفاه و بازده اقتصادی پرندگان تأثیر می‌گذارد. حداکثر تراکم موجود توصیه شده از ۳۰ کیلوگرم بر متر مربع تا ۴۲/۵ کیلوگرم بر متر مربع می‌باشد. تراکم فضای موجود را برای شرایط بهینه تنظیم کنید و در عین حال به دستورات عمل‌های منطقه‌ای خود عمل نمایید.

فراتر از مدیریت خوب

هنگامی که افزایش تولید همزمان با بهبود رفاه حیوانات باشد، هیچ مکانیسم اضافی برای محافظت از رفاه حیوانات مورد نیاز نیست. با این حال، زمانی که افزایش تولید در تضاد با رفاه مناسب برای حیوانات باشد، ممکن است مکانیسم‌های دیگری برای اطمینان از اینکه حیوانات رنج نمی‌برند، اعمال شود. این مکانیسم‌ها عبارتند از:

● قانون گذاری

قوانین رفاه طیور بدون در نظر گرفتن استانداردهای عمومی شناخته شده در سراسر جهان بسیار متفاوت است. افزایش قوانین اغلب به دنبال افزایش آگاهی عمومی از مسائل مربوط به رفاه حیوانات است.

● آیین نامه‌های عملی

آیین نامه‌های عملی غیراجباری به ویژه زمانی می‌توانند مفید باشند که به وضوح حداقل استانداردها را برای دامداران در نظر گرفته و علاوه بر این، جایگزین‌هایی را برای بهینه سازی بیشتر رفاه حیوانات فراهم آورند.

بیشتری در یک عملیات رفاهی دارند، کمک کنند. برای بهینه سازی رفاه جوجه‌های گوشتی، تولیدکنندگان باید این پارامترها را در هر یک از اصول رفاهی ارزیابی کنند.

تغذیه خوب

معیارهای تغذیه خوب، عدم وجود گرسنگی و تشنگی طولانی مدت در پرندگان است. جوجه‌های گوشتی باید دسترسی آسانی به غذا و آب تمیز داشته باشند و در محیطی با کیفیت پرورش یابند. با مشاهده روزانه جوجه‌های گوشتی، از اینکه همه پرندگان می‌توانند به دانخوری‌ها و آبخوری‌ها دسترسی داشته باشند، اطمینان حاصل نمایید.

فضای مناسب

معیارهای فضای مناسب، راحتی در هنگام استراحت، راحتی حرارتی و سهولت حرکت می‌باشند.

راحتی در هنگام استراحت

وضعیت پرها را زیر نظر بگیرید، زیرا پرهای کثیف می‌تواند نشان‌دهنده شرایط نامناسب از جمله رطوبت بالای بستر باشد. بستر مرطوب حاوی بیش از ۲۵ درصد رطوبت است. وقتی یک مشت بستر پس از فشردن شدن به همان شکل باقی می‌ماند، نشان‌دهنده‌ی خیس‌ی بالای بستر سالن است. برعکس، شرایط خیلی خشک نیز می‌تواند مضر باشد. در نتیجه باید میزان گرد و غبار را در مرغداری کنترل کنید.

جوجه‌های گوشتی به امکانات خنثی‌کننده حرارتی نیاز دارند. یعنی باید جوجه‌های گوشتی را از نظر نفس نفس زدن یا غلغله کردن کنترل کنید و میزان تهویه، آب آشامیدنی و سایر متغیرها را طوری تنظیم نمایید که رطوبت نسبی هوا در داخل لانه‌ها از ۸۰ درصد تجاوز نکند. برای سهولت حرکت، تراکم موجود را کنترل کنید.

1. Stocking density (تراکم موجود به تعداد حیواناتی که در یک واحد مساحت معین نگهداری می‌شوند، اشاره دارد)

جوجه‌های گوشتی تمایل دارند کنار هم جمع شوند، اما اگر تراکم موجود بیش از حد مجاز باشد، هم به رفاه آن‌ها و هم به بازده اقتصادی آسیب می‌رساند.

رفتار مناسب

سخت‌ترین حالت اندازه‌گیری از بین همه اصول رفاهی، اندازه‌گیری رفتار مناسب است. با این حال، یک تولیدکننده همچنان می‌تواند نحوه تعامل پرندگان با انسان‌ها و افزایش کانیبالیسم یا نوک‌زدن تهاجمی را در گله مشاهده کند. در نتیجه توصیه می‌شود ارزیابی‌های کیفی رفتار موجود در حین مشاهدات را بیشتر مرور کنید.

ارزیابی‌های رفاهی

تولیدکنندگان باید تعادل خوبی بین بهینه‌سازی پارامترهای تولید و عوامل حیاتی برای رفاه پرندگان برقرار نمایند. در حالی که شیوه‌های مدیریت خوب، بسیاری از مسائل رفاهی را بهینه می‌کند، عواملی مانند ژنتیک نیز باید در نظر گرفته شوند. ■

● آیین نامه‌ها/ طرح‌های تضمینی خود ساخته

در بسیاری از کشورها، طرح‌های داوطلبانه گواهی می‌دهند که جوجه‌های گوشتی با استانداردهای رفاهی مشخص نگهداری می‌شوند.

این آیین نامه‌های خودساخته اغلب توسط خرده‌فروشان مهم یا زنجیره‌های غذایی ایجاد می‌شوند تا نشان‌دهنده قیمت بالاتر برچسب هزینه‌های مربوط به رفاه حیوانات باشند، تا از این طریق هزینه‌های مربوط به رفاه را نیز به تولیدکنندگان بازگردانند. در حالی که همه کنترل‌های رفاهی دنبال کننده اهداف خاصی هستند، هیچکدام از آن‌ها همه موارد رفاهی را در نظر نمی‌گیرند. برای مثال، قانون گذاری به تنهایی و به طور خودکار رفاه جوجه‌های گوشتی را تضمین نمی‌کند.

مطالعه‌ای در سال ۲۰۱۵ از پروتکل کیفیت رفاه برای مقایسه رفاه گله‌های گوشتی بلژیک (قانون سخنگیرانه رفاهی) با رفاه گله‌های گوشتی برزیل (قانون رفاه حداقلی) استفاده کرد. اگرچه همه مزارع رتبه‌های قابل قبولی را دریافت نمودند، اما مزارع برزیل در سه اصل از چهار اصل رفاه نمرات بالاتری کسب کردند.

سلامت پرنده

معیارهای سلامت پرنده شامل آسیب ندیدن و عدم وجود بیماری است:

● آسیب ندیدن

لنگش، سوختگی مفصل خرگوشی و ضایعات بالشتک پا و ضایعات سینه نشان دهنده شرایط نامناسب و حمل نادرست است. همچنین ممکن است جراحات ناشی از ویژگی‌های ژنتیکی پرندگان سنگین‌تر یا پاهای ضعیف باشد. تولیدکنندگان هنگام انتخاب سویه‌های جوجه‌های گوشتی باید قابلیت‌های سیستم تولید خود را در نظر بگیرند.

● عدم وجود بیماری

سلامت کلی جوجه‌های گوشتی و همچنین تلفات و کشتار را کنترل کنید.

شرایط نامناسب، میزان استرس پرندگان را افزایش داده که می‌تواند بر میزان بیماری تأثیر گذار باشد.

عملیات حرارتی، روشی برای رفع آلودگی دان

مترجم: محسن باقری، کارشناس ارشد فیزیولوژی طیور
سرپرست واحد مرغ اجداد نرگس زنجیره تولید گوشت مرغ پیگیر

مروری به عملیات حرارتی برای کاهش آلودگی دان طیور می‌باشد.

اهداف عملیات حرارتی

توصیه‌های زیادی برای عملیات حرارتی خوراک طیور منتشر شده است که برای دان جوجه‌های گوشتی، سطح متوسطی از عملیات حرارتی (۸۰ درجه سانتی‌گراد به مدت دو دقیقه) برای از بین بردن سالمونلا کافی است. با این فرآیند، بیشتر سالمونلاها کشته و مابقی آسیب می‌بینند.

پس تا زمانی که سالمونلاهای آسیب دیده شروع به ترمیم و رشد کنند تا به دوز عفونی قابل تشخیص با نمونه برداری برسند، گله‌های گوشتی منفی در نظر گرفته و تخلیه می‌شوند.

با توجه به اینکه در گله‌های مادر و اجداد، سالمونلا زمان بیشتری برای رشد و رسیدن به سطح قابل تشخیص و عفونی را دارد و شیوع سالمونلا می‌تواند در گله رخ دهد، بنابراین به دمای بالاتر و زمانی طولانی‌تر نیاز است تا حداکثر تخریب سالمونلا حاصل شود.

روش سنتی کاهش آلودگی میکروبی دان طیور، استفاده از فرمالدهید بوده که اخیراً با ممنوعیت استفاده از آن به عنوان افزودنی خوراک در اتحادیه اروپا موجب افزایش جداسازی سالمونلا از خوراک‌ها و به خطر افتادن بهداشت دان شده است. با توجه به گرایش کشورها در کاهش استفاده از مواد شیمیایی برای کنترل آلودگی میکروبی در دان طیور، استفاده از روش‌های جایگزین مناسب، برای کنترل آلودگی به کار گرفته می‌شود. یکی از پاسخ‌های صنعت طیور به ممنوعیت استفاده از فرمالین، معرفی اسیدهای آلی با اجزا و فرمول جدید برای بهداشت دان می‌باشد. اگرچه اسیدهای آلی در کاهش چالش‌های سالمونلا موثر هستند، ولی عملکرد آنها بسیار وابسته به فرمولاسیون، نحوه میکس و زمان کافی برای اثرگذاری می‌باشد.

با سخت‌تر شدن قوانین و افزایش آگاهی عمومی، استفاده از عملیات حرارتی برای ضد عفونی خوراک طیور رایج‌تر شده و به عنوان یک ابزار موثر برای تخریب سالمونلا به کار گرفته می‌شود. هدف از این مقاله

یکنواخت، مسیر حرکت مواد در دستگاه باید یکطرفه باشد. (بر اساس اولین ورود و اولین خروج). لازم به ذکر است که حرارت اعمال شده به خوراک طی فرآیند تولید پلت برای از بین بردن سالمونلا کافی نبوده و نباید به عنوان بخشی از فرآیند حرارتی در نظر گرفته شود.

تجهیزات فرآیند حرارتی

طیف وسیعی از تجهیزات مختلف برای دستیابی به استانداردهای عملیات حرارتی که قبلاً توضیح داده شد (دمای ۸۶ درجه سانتی گراد به مدت زمان ۶ دقیقه و رطوبت نسبی ۱۵٪) در دسترس می‌باشند که در جدول زیر فهرست شده‌اند. تجهیزات و پارامترهای عملیات حرارتی مورد استفاده به هدف کلی تولید دان بستگی دارد. به عنوان مثال، عاری بودن دان از سالمونلا می‌تواند یا به صورت کاهش در تعداد عوامل بیماری‌زا تعداد دوز عفونت‌زا برای هر پرند و یا از بین بردن کامل عوامل بیماری‌زا تعریف شود. همچنین محصول تولیدی (کرامبل، آردی، پلت و...) می‌تواند در انتخاب تجهیزات و پارامترهای عملیات حرارتی موثر باشد.

نتیجه‌گیری

با توجه به ممنوعیت اخیر اتحادیه اروپا برای استفاده از فرمالدهید، باید جایگزین‌های مناسب برای ضد عفونی کردن دان به کار گرفته شود. اگر چه فرآیند حرارتی خوراک طیور، یک روش موثر ضد عفونی کننده برای سالمونلا است، اما هر تجهیزاتی که برای عملیات حرارتی مورد استفاده قرار می‌گیرد، باید از نظر کارایی به صورت مداوم مورد ارزیابی قرار گرفته و همچنین اثرات حرارت بر روی تخریب ویتامین‌ها نیز اندازه‌گیری شود. ■

نکات مهم برای عملیات حرارتی چیست؟

هدف، رساندن سالمونلا به مقدار صفر در مواد خوراکی می‌باشد. مقدار آلودگی در هر ماده خوراکی متفاوت است. با مروری به مقالات علمی بالاترین مقدار سالمونلا در مواد خام گیاهی (سویا، کنجاله کلزا و آفتابگردان) در حدود ۱۰۵ در هر گرم می‌باشد. همچنین ایجاد تعادل مناسب بین تاثیر گرما برای از بین بردن میکروارگانیزم‌های بیماری‌زا مانند سالمونلا و مقدار ویتامین‌های باقی مانده در خوراک نهائی، سطوح زلاتینه شدن نشاسته، دنا توره شدن پروتئین، از بین رفتن سایر عوامل ضد تغذیه‌ای و اتخاذ تدابیری برای جلوگیری از آلودگی مجدد خوراک پس از عملیات حرارتی بسیار مهم است. محیط کارخانه دان‌سازی هم به بخش‌های تمیز و آلوده تقسیم بندی می‌شود که منطقه تمیز باید از آلوده شدن مجدد خوراک محافظت کند.

عملیات حرارتی

کارهای انجام شده در شرکت آویژن نشان داده است که حرارت ۸۶ درجه سانتی گراد به مدت ۶ دقیقه و رطوبت نسبی ۱۵٪ توانایی برای از بین بردن باکتری‌های مزوفیل به مقدار ۱۰۵ عدد در هر گرم خوراک را دارد. با دانستن این موضوع می‌توان از نظر تئوری عملیات حرارتی را برای انواع تجهیزات مختلف ایجاد کرد. تجهیزات مختلف به فرآیندهای حرارتی متفاوتی برای رسیدن به نتایج یکسان نیاز خواهند داشت. به همین علت تجهیزات عملیات حرارتی برای کارآمدی در از بین بردن سالمونلا مورد آزمایش و تأیید قرار می‌گیرند. اثر بخشی فرآیند حرارتی به رطوبت مواد خام، کیفیت بخار مورد استفاده و نحوه عبور خوراک از دستگاه بستگی دارد. برای اطمینان از عملیات حرارتی

نظرات	معایب	مزایا	نوع تجهیزات
معمولاً برای بالا بردن سریع دمای خوراک قبل از انتقال به مخزن نگهدارنده استفاده می‌شود	فضای محدود برای تماس بخار با خوراک	می‌تواند به عنوان تغذیه کننده سایر کاندیشینرها مورد استفاده قرار گیرد. مواد، زمان کوتاهی در آن باقی می‌مانند.	کاندیشینرهای STC (SHORT TERM)
باید بر اساس اولین ورود و اولین خروج باشد (FIFO)	-	دما و زمان قابل کنترل است می‌توان از آن برای محافظت از اجزای خوراک حساس به حرکت استفاده کرد	کاندیشینرهای LTC (LONG TERM)
-	نفوذ گرما متغیر است به احتمال زیاد سالمونلا به طور کامل از بین نمی‌رود	فرآیند کاندیشینینگ را می‌توان تنظیم کرد با زمان عبور کوتاه	کاندیشینرهای دابل پلت
-	تنظیم جریان محصول دشوار می‌باشد	زمان و دما می‌تواند متغیر باشد گرم کردن مستقیم مواد اولیه	پاستوریزه کننده بی‌هوای
دمای بالا باعث ایجاد شوک حرارتی به میکروب‌ها می‌شود	سنسورهای گرما، دمای ماشین را به جای دمای خوراک نشان می‌دهند	زمان نگهداری بسیار کوتاه است	تجهیزات اکستندر/اکسترودر

بررسی عملکرد بازرسی بهداشتی در کشتارگاه صنعتی طیور

نویسندگان: دکتر پیمان قائمی، دکتر نعمت اله کیانی
اساتید مرکز آموزش علمی کاربردی شرکت پیگیر

بین راهی در ۸۴۴۱ لاشه (۱۸/۵۵۴ درصد). در سال‌های اخیر، تولیدات طیور چه در ایران و چه در جهان با رشد فزاینده‌ای همراه بوده که بالطبع این موضوع تابعی از افزایش نیاز جوامع بشری به منابع پروتئینی با ارزش می‌باشد. در همین راستا، تعداد واحدهای پرورش طیور کشور نیز رشد چشمگیری داشته و در این بین، مرغ گوشتی به عنوان پرچمدار مصرف انسانی در ایران، رتبه بالاتری را نسبت به سایر طیور پرورشی به خود اختصاص داده است. پرواضح است که در پاسخ به نیاز موجود در کشور، تولید انبوه مرغ گوشتی به روش صنعتی، مورد توجه ویژه بوده و روز به روز نیز در حال توسعه است. این در حالیست که برای داشتن بهترین راندمان تولید، علاوه بر افزایش کمی واحدهای پرورش صنعتی طیور، داشتن تجهیزات و امکانات مناسب، بهبود شرایط مدیریتی در تمامی بخش‌ها و بهره‌گیری از

این مطالعه به منظور ارزیابی علل اصلی حذف لاشه‌های مرغ گوشتی در یکی از کشتارگاه‌های صنعتی طیور در استان گلستان از ابتدای فروردین تا پایان اسفند سال ۱۳۹۸ انجام شد. جهت انجام این مطالعه، تعداد مرغ‌های گوشتی کشتار شده و وزن آنها، تعداد لاشه‌های حذف شده و وزن آنها و دلایل حذف لاشه‌ها ثبت و به عنوان مجموعه‌ای از داده‌ها مورد استفاده قرار گرفت.

در این دوره در مجموع ۷۵۲۳۲۵۰ قطعه مرغ گوشتی کشتار و از این میزان در مجموع ۴۵۴۹۵ قطعه (۰/۶۰۵ درصد) به علل مختلف حذف گردید. در این مطالعه سپتی سمی و لاغری مفرط عمده‌ترین دلایل حذف گوشت مرغ بودند که در مجموع ۵۷/۵۹۱ درصد از کل حذفیات را شامل می‌شدند.

سایر دلایل حذف عبارت بودند از: آسیت / پریتونیت در ۲۸۶۸ لاشه (۶/۳۰۴ درصد)، بیماری های تنفسی در ۶۶۰۴ لاشه (۱۴/۵۱۶ درصد)، سینه‌ویت / آرتریت در ۱۳۸۱ لاشه (۳/۰۳۵ درصد) و تلفات

برای انجام این مطالعه با حضور مستمر در کشتارگاه مورد مطالعه و نظارت بر زنجیره کشتار، تمامی موارد ورودی و خروجی و خصوصاً علل حذف لاشه‌های مرغ گوشتی در طول دوره یک ساله اجرای طرح، مورد بررسی دقیق قرار گرفت.

همچنین تمامی موارد از قبیل تعداد مرغ گوشتی کشتار شده در هر روز، وزن زنده، وزن خالص، تعداد موارد حذفی، وزن لاشه‌های حذفی، علل حذف لاشه‌ها و ... به دقت در فرم‌های مربوطه ثبت گردید.

برای انجام مطالعه، بازرسی بهداشتی در ۲ مرحله انجام شد. مرحله اول شامل بازرسی قبل از کشتار و مرحله دوم شامل بازرسی بعد از کشتار بود.

در شروع بازرسی قبل از کشتار، کلیه طیور ورودی به کشتارگاه از نظر داشتن مجوز بهداشتی برای کشتار، بررسی و اطلاعات مربوط به سن گله، میانگین وزنی، بیماری‌های احتمالی در طی دوران پرورش و نوع جیره با گرفتن تاریخچه ثبت می‌شد.

در مرحله بعد جعبه‌های حامل طیور به سالن کشتار منتقل و مرغ‌ها بر روی ریل قرار می‌گرفتند. در این مرحله بیماری‌های عفونی حاد، کاشکسی، پرندگان تلف شده در طول مسیر، آلودگی‌های ظاهری و بوهای غیر طبیعی تشخیص داده می‌شد و موارد احتمالی حذف می‌گردید.

در ادامه، بازرسی بعد از کشتار در چند مرحله انجام می‌شد که در آن، سطح بدن، امعا و احشا و حفره درونی بدن مورد بازرسی قرار می‌گرفت و طی این فرایند نیز، لاشه‌های غیر قابل مصرف از چرخه کشتار حذف می‌شد.

در نهایت، تمامی اطلاعات بصورت روزانه، ماهانه، فصلی و سالانه جمع‌بندی و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

نتایج این مطالعه نشان داد که تعداد کل کشتار مرغ گوشتی در کشتارگاه مورد بررسی در سال ۱۳۹۸ برابر با ۷۵۲۳۲۵۰ قطعه بوده است. از تعداد فوق، جمعا ۴۵۴۹۵ قطعه به دلایل مختلف حذف گردیده‌اند. بطور کلی میزان حذف در سال ۱۳۹۸ برابر با ۰/۶۰۵ درصد بوده است. بر همین اساس بیشترین درصد حذف مربوط به بهمن ماه و کمترین آن مربوط به فروردین ماه بوده است.

همچنین بیشترین درصد حذف مربوط به فصل زمستان و کمترین درصد

دانش‌روز از ضروریات است، اما در ادامه، کشتارگاه‌های صنعتی طیور به عنوان آخرین حلقه از این زنجیر، وظیفه دارند که با عرضه مرغ بهداشتی و باکیفیت به مصرف‌کننده، این فرایند را تکمیل نمایند.

شاید در سال‌های نه چندان دور، برند مرغ مصرفی، جایگاه خاصی را نزد مصرف‌کنندگان نداشت، اما مصرف‌کننده امروزی به دنبال کیفیت هرچه بالاتر این محصول است و این امر نیز با برند مرغ مصرفی گره خورده است.

بالتبع این موضوع، کشتارگاه‌های صنعتی طیور را وارد رقابتی می‌کند تا با نوآوری در زمینه‌های کشتار، بسته‌بندی و فراوری، سهم بزرگتری از این بازار را به خود اختصاص دهند.

در همین راستا یکی از موارد بسیار با اهمیت، حذف لاشه‌های غیر قابل مصرف از چرخه تولید کشتارگاه می‌باشد.

بررسی‌ها نشان می‌دهد که در تمامی کشتارگاه‌های صنعتی، درصدی از تولید بنا به دلایل مختلف حذف و از چرخه تولید خارج می‌شود که برخی از آنها عبارتند از: اسهال سفید یا پلوروم، نیوکاسل، طاعون مرغی، آنفولانزا، بیماری‌های تنفسی، آسیت، تغییر رنگ عضلات، خارج نشدن کامل خون، مسمومیت‌ها، تومورها، آسیب‌های مکانیکی، پختگی لاشه، سوختگی ناشی از انجاماد، لاغری مفرد، سلولیت و ...

بالتبع با حذف لاشه‌های غیر قابل مصرف، محصولی بهداشتی و با کیفیت در اختیار مصرف‌کننده قرار می‌گیرد، اما در طرف دیگر، زیان اقتصادی ناشی از حذفیات است که می‌بایست مورد توجه و تجزیه و تحلیل بیشتر قرار گیرد.

با توجه به موارد فوق و از آنجاییکه تا کنون مطالعه‌ای در خصوص علل حذف لاشه‌های طیور گوشتی کشتار شده در منطقه انجام نشده است، لذا انجام این پژوهش ضروری به نظر می‌رسد تا با شناخت دقیق این عوامل و برآورد خسارات اقتصادی ناشی از آن علاوه بر تامین گوشت بهداشتی و با کیفیت، بتوان با انجام اقدامات اصلاحی، در جهت کاهش زیان اقتصادی ناشی از حذفیات اقدام نمود.

روش تحقیق

مطالعه حاضر در یکی از کشتارگاه‌های صنعتی طیور در استان گلستان و بر روی لاشه‌های مرغ گوشتی انجام شد.

این مطالعه طی مدت ۱۲ ماه از اول فروردین تا پایان اسفند سال ۱۳۹۸ و با روش توصیفی مقطعی انجام شد.

حذف مربوط به فصل بهار بوده است.

تعداد کل کشتار مرغ گوشتی در کشتارگاه مورد بررسی در فصل بهار برابر با ۱۷۸۵۳۶۳ قطعه بوده است.

از تعداد فوق، جمعاً ۷۱۸۰ قطعه به دلایل مختلف حذف گردیده‌اند. بر همین اساس بیشترین درصد حذف در فصل بهار مربوط به اردیبهشت ماه و کمترین آن مربوط به فروردین ماه بوده است.

تعداد کل کشتار مرغ گوشتی در کشتارگاه مورد بررسی در فصل تابستان

برابر با ۲۰۰۰۳۷۹ قطعه بوده است.

از تعداد فوق، جمعاً ۱۱۷۶۶ قطعه به دلایل مختلف حذف گردیده‌اند. بر همین اساس بیشترین درصد حذف در فصل تابستان مربوط به شهریور ماه و کمترین آن مربوط به مرداد ماه بوده است.

تعداد کل کشتار مرغ گوشتی در کشتارگاه مورد بررسی در فصل پاییز برابر با ۱۹۲۴۵۴۹ قطعه بوده است.

از تعداد فوق، جمعاً ۸۱۸۰ قطعه به دلایل مختلف حذف گردیده‌اند.

جدول ۱. مقایسه بین میزان کشتار، لاشه های سالم، حذفی، درصد حذف در ماه‌های مختلف سال

کل	اسفند	بهمن	دی	آذر	آبان	مهر	شهریور	مرداد	تیر	خرداد	اردیبهشت	فروردین	ماه	پارامترها
۷۵۲۳۲۵۰	۶۱۷۷۱۵	۶۰۲۹۶۴	۵۹۲۲۸۰	۶۴۵۲۷۵	۵۶۶۲۴۴	۷۱۳۰۳۰	۶۱۲۲۴۰	۶۵۶۶۶۲	۷۲۱۲۷۷	۶۱۴۴۷۶	۶۴۹۵۵۶	۵۱۱۳۳۱		تعداد کشتار
۱۸۴۱۰۳۳۰	۱۴۶۹۸۶۰	۱۴۸۹۴۲۰	۱۴۶۹۰۷۰	۱۴۴۸۶۵۰	۱۴۵۸۳۰۵	۱۷۶۳۸۶۰	۱۵۶۵۸۶۰	۱۴۷۹۳۰۰	۱۶۴۲۵۶۰	۱۴۹۹۳۲۰	۱۶۱۶۶۶۰	۱۳۰۷۳۶۵		وزن زنده طیور کشتار شده (kg)
۷۴۷۷۷۵۵	۶۱۰۶۹۵	۵۹۴۶۴۴	۵۸۹۲۶۹	۶۴۲۶۱۱	۵۶۳۷۸۸	۷۰۹۹۶۲	۶۱۷۱۷۱	۶۵۳۷۶۰	۷۱۷۶۸۲	۶۲۲۷۷۵	۶۴۴۳۷۴	۵۰۹۵۴۴		تعداد لاشه های سالم
۱۸۳۳۱۰۲۶	۱۴۵۸۴۴۰	۱۴۷۴۷۲۱	۱۴۶۳۰۴۴	۱۴۴۳۷۶۹	۱۴۵۳۸۲۶	۱۷۵۸۱۹۹	۱۵۵۷۹۴۳	۱۴۷۴۷۷۹	۱۶۳۶۳۲۲	۱۴۹۵۳۴۶	۱۶۱۱۳۸۷	۱۳۰۲۵۵۰		وزن لاشه های سالم (kg)
۴۵۴۹۵	۷۰۲۰	۸۳۳۰	۳۰۱۱	۲۶۶۴	۲۴۵۶	۳۰۶۸	۵۲۶۹	۲۹۰۲	۳۵۹۵	۲۲۰۱	۳۱۸۲	۱۷۹۷		تعداد لاشه های حذف شده
۷۹۳۰۴	۱۱۶۲۰	۱۴۶۹۹	۶۰۲۶	۴۸۸۱	۴۴۷۹	۵۶۶۱	۷۹۱۷	۴۵۲۱	۶۲۲۸	۴۰۷۴	۵۳۷۳	۳۸۱۵		وزن لاشه های حذف شده (kg)
۱۰۰	۱۵/۴۳۰	۱۸/۳۱۰	۶/۶۱۸	۸/۰۵۴	۵/۳۹۸	۶/۷۴۴	۱۱/۵۸۱	۶/۳۷۹	۷/۹۰۲	۴/۸۳۸	۶/۹۹۴	۳/۹۵۰		درصد حذف نسبت به تعداد کل حذفیات سال (%)
۰/۶۰۵	۰/۰۹۳	۰/۱۱۱	۰/۰۴۰	۰/۰۴۹	۰/۰۳۳	۰/۰۴۱	۰/۰۷۰	۰/۰۳۹	۰/۰۴۸	۰/۰۲۹	۰/۰۴۲	۰/۰۲۴		درصد حذف نسبت به تعداد کل کشتار سال (%)

کل وزن زنده کشتار مرغ گوشتی در کشتارگاه مورد بررسی طی فصل بهار برابر با ۴۴۲۳۴۴۵ کیلوگرم بوده است. از میزان فوق، جمعاً ۱۳۲۶۲ کیلوگرم به دلایل مختلف حذف گردیده‌اند. کل وزن زنده کشتار مرغ گوشتی در کشتارگاه مورد بررسی طی فصل تابستان برابر با ۴۶۸۷۷۲۰ کیلوگرم بوده است. از میزان فوق، جمعاً ۱۸۶۷۶ کیلوگرم به دلایل مختلف حذف گردیده‌اند. کل وزن زنده کشتار مرغ گوشتی در کشتارگاه مورد بررسی طی فصل پائیز برابر با ۴۸۷۰۸۱۵ کیلوگرم بوده است. از میزان فوق، جمعاً ۱۵۰۲۱ کیلوگرم به دلایل مختلف حذف گردیده‌اند. کل وزن زنده کشتار مرغ گوشتی در کشتارگاه مورد بررسی طی فصل

بر همین اساس بیشترین درصد حذف در فصل پائیز مربوط به آذر ماه و کمترین آن مربوط به آبان ماه بوده است. تعداد کل کشتار مرغ گوشتی در کشتارگاه مورد بررسی در فصل زمستان برابر با ۱۸۱۲۹۵۹ قطعه بوده است. از تعداد فوق، جمعاً ۱۸۳۶۱ قطعه به دلایل مختلف حذف گردیده‌اند. بر همین اساس بیشترین درصد حذف در فصل زمستان مربوط به بهمن ماه و کمترین آن مربوط به دی ماه بوده است. کل وزن زنده کشتار مرغ گوشتی در کشتارگاه مورد بررسی طی سال ۱۳۹۸ برابر با ۱۸۴۱۰۳۳۰ کیلوگرم بوده است. از میزان فوق، جمعاً ۷۹۳۰۴ کیلوگرم به دلایل مختلف حذف گردیده‌اند.

جدول ۲. مقایسه میزان کشتار، لاشه های سالم، حذفی و درصد حذف در فصول مختلف سال

کل	زمستان	پائیز	تابستان	بهار	ماه	پارامترها
۷۵۲۳۲۵۰	۱۸۱۲۹۵۹	۱۹۲۴۵۴۹	۲۰۰۰۳۷۹	۱۷۸۵۳۶۳		تعداد کشتار
۱۸۴۱۰۳۳۰	۴۴۲۳۴۵۰	۴۸۷۰۸۱۵	۴۶۸۷۷۲۰	۴۴۲۳۴۴۵	(kg)	وزن زنده طیور کشتار شده
۷۴۷۷۷۵۵	۱۷۹۴۵۹۸	۱۹۱۶۳۶۱	۱۹۸۸۶۱۳	۱۷۷۸۱۸۳		تعداد لاشه های سالم
۱۸۳۳۱۰۲۶	۴۳۹۶۰۰۵	۴۸۵۵۷۹۴	۴۶۶۹۰۴۴	۴۴۱۰۱۸۳	(kg)	وزن لاشه های سالم
۴۵۴۹۵	۱۸۳۶۱	۸۱۸۸	۱۱۷۶۶	۷۱۸۰		تعداد لاشه های حذف شده
۷۹۳۰۴	۳۲۳۴۵	۱۵۰۲۱	۱۸۶۷۶	۱۳۲۶۲	(kg)	وزن لاشه های حذف شده
۱۰۰	۴۰/۳۵۸	۱۷/۹۹۸	۲۵/۸۶۲	۱۵/۷۸۲		درصد حذف نسبت به تعداد کل حذفیات سال (%)
۰/۶۰۵	۰/۲۴۴	۰/۱۰۹	۰/۱۵۶	۰/۰۹۵		درصد حذف نسبت به تعداد کل کشتار سال (%)

زمستان برابر با ۴۴۲۸۳۵۰ کیلوگرم بوده است.

از میزان فوق، جمعا ۳۲۳۴۵ کیلوگرم به دلایل مختلف حذف گردیده‌اند. در بررسی علل حذف لاشه‌ها مشخص گردید که بیشترین علت حذف لاشه‌ها مربوط به سپتی سمی با ۳۳/۹۳۳ درصد از کل لاشه‌های حذفی و ۲۰۵/۰ درصد از کل کشتار و پس از آن لاغری مفرط با ۲۳/۶۵۷ درصد از کل لاشه‌های حذفی و ۱۴۳/۰ درصد از کل کشتار می‌باشد. کمترین علت حذف لاشه‌ها نیز مربوط به سینیویت / آرتریت با ۳/۰۲۵ درصد از کل لاشه‌های حذفی و ۰/۰۱۸ درصد از کل کشتار بوده است. بیشترین علت حذف لاشه‌ها در فصل بهار مربوط به سپتی سمی و کمترین علت حذف لاشه‌ها در فصل بهار نیز مربوط به بیماری‌های

تنفسی بوده است.

بیشترین علت حذف لاشه‌ها در فصل تابستان مربوط به سپتی سمی و کمترین علت حذف لاشه‌ها در فصل تابستان نیز مربوط به سینیویت / آرتریت بوده است.

بیشترین علت حذف لاشه‌ها در فصل پائیز مربوط به تلفات سپتی سمی و کمترین علت حذف لاشه‌ها در فصل پائیز نیز مربوط به بیماری‌های تنفسی بوده است.

بیشترین علت حذف لاشه‌ها در فصل زمستان مربوط به دو عامل بیماری‌های تنفسی و سپتی سمی و کمترین علت حذف لاشه‌ها در فصل زمستان نیز مربوط به سینیویت / آرتریت بوده است.

جدول ۲. مقایسه میزان کشتار، لاشه‌های سالم، حذفی و درصد حذف در فصول مختلف سال

ماه	فروردین	اردیبهشت	خرداد	تیر	مرداد	مهر	آبان	آذر	دی	بهمن	اسفند	کل	درصد حذف	درصد حذف نسبت به کل کشتار سال (%)	علل حذف (تعداد)	
سپتی سمی	۹۵۴	۱۳۴۳	۹۰۲	۱۲۶۳	۱۱۱۹	۱۶۹۲	۱۰۸۱	۱۰۴۳	۱۰۵۹	۲۱۵۰	۱۷۹۰	۱۵۴۳۸	۳۳/۹۳۳	۰/۲۰۵		
آسیت / پریتونیت	۷۳	۳۱۲	۱۶۶	۳۷۱	۲۳۵	۲۸۱	۱۳۱	۱۶۰	۱۲۹	۴۳۸	۳۵۷	۲۸۶۸	۶/۳۰۴	۰/۰۳۸		
لاغری مفرط	۳۶۳	۷۷۳	۴۶۷	۱۱۲۰	۸۱۵	۱۵۵۴	۸۱۵	۶۶۸	۷۸۰	۶۰۶	۱۳۹۷	۱۴۰۵	۲۳/۶۵۸	۰/۱۴۳		
بیماری‌های تنفسی	۴۱	۱۹۶	۰	۰	۱۵۷	۹۷۳	۱۷۱	۰	۲۸۶	۲۵۰۰	۲۲۸۰	۶۶۰۴	۱۴/۵۱۶	۰/۰۸۸		
آرتریت / سینیویت	۶۳	۱۳۰	۱۱۰	۱۰۲	۱۰۷	۱۰۰	۱۲۷	۱۲۶	۱۰۷	۱۲۴	۱۶۰	۱۳۸۱	۳/۰۳۵	۰/۰۱۸		
تلفات بین راهی	۳۰۳	۴۲۸	۵۵۶	۷۳۹	۴۶۹	۶۶۹	۷۴۳	۴۵۹	۵۰۲	۸۲۴	۱۷۲۱	۱۰۲۸	۱۸/۵۵۴	۰/۱۱۲		
کل	۱۷۹۷	۳۱۸۲	۲۲۰۱	۳۵۹۵	۲۹۰۲	۵۲۶۹	۳۰۶۸	۲۴۵۶	۲۶۶۴	۳۰۱۱	۸۳۳۰	۷۰۲۰	۴۵۴۹۵	۱۰۰	۰/۶۰۵	

بحث و نتیجه گیری

سرعت بالای رشد در طیور و ضریب تبدیل مناسب از یک سو و طعم و مزه مطلوب و مطبوع، سهولت در طبخ، ارزش غذایی خوب، کلاسترول پائین، خوشمزگی، قیمت مناسب، کمتر بودن خطرات آن نسبت به گوشت قرمز و همچنین کمتر بودن بیماری‌های قابل انتقال از این گوشت به انسان نسبت به گوشت قرمز موجب شده که گوشت طیور هرچه بیشتر در سبد غذایی خانواده‌ها قرار گیرد. این گوشت طیف وسیعی از پرندگان را شامل می‌شود، اما رتبه نخست

پرورش صنعتی و مصرف آن در کشور با مرغ گوشتی است. امروزه با توجه به رشد بی‌رویه جمعیت جهانی و محدودیت منابع آب و خاک، تامین غذا و آب یکی از اولویت‌های مهم هر کشوری محسوب می‌شود. بنابراین در سال‌های اخیر بر اثر ترویج و توسعه صنعت مرغداری، میزان تولید گوشت طیور افزایش چشمگیری یافته است. با توجه به افزایش میزان تولید گوشت طیور، مسأله بهداشت و بازرسی گوشت پرندگان نیازمند توجه بیشتری هست.

جدول ۲. مقایسه میزان کشتار، لاشه‌های سالم، حذفی و درصد حذف در فصول مختلف سال

فصل	بهار	درصد حذف نسبت به کل کشتار سال (%)	تابستان	درصد حذف نسبت به کل کشتار سال (%)	پائیز	درصد حذف نسبت به کل کشتار سال (%)	زمستان	درصد حذف نسبت به کل کشتار سال (%)	علل حذف (تعداد)
سپتی سمی	۳۱۹۹	۷/۰۳۲	۴۰۷۴	۸/۹۵۵	۳۱۶۶	۰/۰۵۴	۴۹۹۹	۱۰/۹۸۸	۰/۰۶۶
آسیت / پریتونیت	۵۵۱	۱/۲۱۱	۸۸۷	۱/۹۵۰	۵۰۶	۰/۰۱۲	۹۲۴	۲/۰۳۱	۰/۰۱۲
لاغری مفرط	۱۶۰۳	۳/۵۲۳	۳۴۸۹	۷/۶۶۹	۲۲۶۳	۰/۰۴۶	۳۴۰۸	۷/۴۹۱	۰/۰۴۵
بیماری‌های تنفسی	۲۳۷	۰/۵۲۱	۱۱۳۰	۲/۴۸۴	۱۷۱	۰/۰۱۵	۵۰۶۶	۱۱/۱۳۵	۰/۰۶۷
آرتريت / سینه‌ویت	۳۰۳	۰/۶۶۶	۳۰۹	۰/۶۷۹	۳۷۸	۰/۰۰۴	۳۹۱	۰/۸۵۹	۰/۰۰۵
تلفات بین راهی	۱۲۸۷	۲/۸۲۹	۱۸۷۷	۴/۱۲۶	۱۷۰۴	۰/۰۲۵	۳۵۷۳	۷/۸۵۴	۰/۰۴۷
کل	۷۱۸۰	۱۵/۷۸۲	۱۱۷۶۶	۲۵/۸۶۲	۸۱۸۸	۰/۱۵۶	۱۸۳۶۱	۴۰/۳۵۸	۰/۲۴۴

تلفات بین راهی انجام شد نشان داد که در مجموع ۰/۱۲ درصد حذفیات در سال ۱۳۸۷ و ۱۵/۲۱ درصد حذفیات در سال ۱۳۹۳ مربوط به تلفات بین راهی بوده است.

مطالعه انجام شده توسط فتحی و همکاران در ۲ کشتارگاه استان خوزستان طی سال ۱۳۸۴ نشان داد میزان کل طیور کشتار شده طی ۲ ماه ۱۷۹۳۴۴۹ کیلوگرم بود که از این میزان، ۱۸۸۹۸ کیلوگرم معادل ۱/۰۵۳ درصد را لاشه های ضبیطی به خود اختصاص دادند.

از این میزان، ۱۳/۷۵ درصد مربوط به مسمومیت / سپتی سمی، ۳۳/۰۴ درصد مربوط به تلفات بین راهی (لاشه های تلف شده بعد از بارگیری)، ۴/۴۸ درصد مربوط به سلولیت، ۱۱/۱۷ درصد مربوط به صدمات ضربه ای و کبودی، ۶/۰۳ درصد مربوط به کلی باسیلوز، ۰/۷۷۷ درصد مربوط به لاشه های پخته، ۳/۵۱ درصد مربوط به آلودگی ثانویه، ۱/۸۲ درصد مربوط به گامبورو، ۰/۶۳۹ درصد مربوط به سینوویت، ۱/۱ درصد مربوط به CRD، ۵/۲۸ درصد مربوط به آسیت بوده و موردی از مارک نیز مشاهده نگردید.

عمده ترین علل ضبیط لاشه های طیور کشتاری در این استان به ترتیب مربوط به تلفات بین راهی، لاغری مفرط و سپتی سمی بوده است.

مطالعه انجام شده توسط کرد و همکاران در استان سیستان و بلوچستان طی سال ۱۳۹۵ نشان داد که در ۳ کشتارگاه صنعتی طیور فعال این استان از مجموع ۸۰۴۹۱۲ قطعه مرغ گوشتی کشتار شده، تعداد ۱۷۳۰۷ قطعه معادل ۲/۱۵ درصد لاشه های طیور کشتاری ضبیط گردید.

عمده ترین علل ضبیط لاشه ها در این استان به ترتیب مربوط به تلفات بین راهی و پس از آن، آسیب های مکانیکی شدید بوده است.

مطالعه انجام شده در برزیل طی سال ۲۰۰۷ نشان داد که بیشترین علل ضبیط مربوط به سلولیت بوده است.

مطالعه انجام شده در لهستان طی سال های ۱۹۸۶ تا ۱۹۹۱ نشان داد که در یک دوره ۶ ساله در مجموع ۱/۶۶ درصد لاشه های طیور کشتار شده ضبیط گردیده و مهمترین علل ضبیط در جوجه های کشتاری مربوط به بیماری های مارک، سالمونلا، کوکسیدیا و بیماری های مزمن تنفسی بوده است.

در مطالعه حاضر از مجموع ۷۵۲۳۲۵۰ قطعه مرغ گوشتی کشتار شده طی سال ۱۳۹۸ تعداد ۴۵۴۹۵ لاشه معادل ۰/۶۰۵ درصد حذف گردید که با نتایج برخی مطالعات از جمله مطالعات انجام شده در استان

از آنجایی که بهداشت عمومی و سلامت مردم اهمیت به سزایی دارد بازرسی گوشت طیور نیز اهمیت خاصی پیدا می کند تا تولید کنندگان گوشت با نوآوری در زمینه تولید، کشتار، فرآوری و حذف لاشه های غیر قابل مصرف، فرآورده های سالم، جدید و با کیفیت مطلوب و ضمانت شده تولید کنند.

با توجه به شرایط متفاوت پرورشی و جغرافیایی واحدهای تولیدی در مناطق مختلف کشور و جهان، تحقیقات گوناگونی در خصوص علل ضبیط لاشه های طیور با هدف شناسایی و تعیین پراکندگی بیماری ها به جهت پیشگیری و کنترل آنها انجام گرفته است.

عوامل مختلفی نظیر بیماری های عفونی، آسیت / پریتونیت، عوامل مکانیکی مثل ضربه، لاغری مفرط، آرتريت / سینوویت، مسمومیت ها، تومورها، تلفات بین راهی، سپتی سمی، توکسمی، سلولیت و... گزارش شده است که در فرآیند بازرسی باعث حذف لاشه ها شده اند. در همین رابطه، به برخی مطالعات انجام شده در این خصوص اشاره می گردد:

مطالعه انجام شده توسط عزیز پور در شهرستان نمین استان اردبیل که در سال ۱۳۸۷ و طی یک دوره یک ساله بر روی طیور گوشتی انجام شد نشان داد که در مجموع ۲۷۴۱۷۹۴ قطعه طیور گوشتی در کشتارگاه مورد بررسی، کشتار گردید.

از این تعداد ۲۰۴۷۹ قطعه معادل ۰/۷۴ درصد کل کشتار به دلایل مختلف ضبیط گردید. عمده ترین علل حذف لاشه ها مربوط به سپتی سمی و آسیت / پریتونیت بوده است.

در مجموع ۷ لاشه معادل ۰/۰۳ درصد به علت تومور، ۲۵ لاشه معادل ۰/۱۲ درصد به علت حرام شدن، ۵۷۳ لاشه معادل ۲/۸۰ درصد به علت مسمومیت، ۱۸۰۹ لاشه معادل ۸/۸۳ درصد به علت سینوویت / آرتريت، ۱۹۵۳ لاشه معادل ۹/۵۳ درصد به علت بیماری مزمن تنفسی، ۲۵۵۷ لاشه معادل ۱۲/۴۸ درصد به علت لاغری مفرط، ۶۶۸۰ لاشه معادل ۳۲/۶۱ درصد به علت آسیت / پریتونیت و ۶۸۷۵ لاشه معادل ۳۳/۵۷ درصد به علت سپتی سمی حذف گردید.

در این مطالعه، خسارات اقتصادی ناشی از حذف ۸۳۴۶۶۱۶۹۰ ریال برآورد گردید و مشخص شد که زیان اقتصادی ناشی از حذفیات در زمستان بیشتر از سایر فصول بوده است. مطالعه انجام شده در شهرستان نمین استان اردبیل که بصورت مقایسه ای و در خصوص

در این حالت دستگاه تنفسی ملتهب و پر خون است و چرک پنییری در کیسه‌های هوایی دیده می‌شود.

سینویت / آرتريت در اثر عوامل مختلف عفونی از جمله مایکوپلاسما سینوویه، رئوویروس، باکتری یا ضربه ایجاد می‌شود که با التهاب مفاصل و چرک همراه خواهد بود.

تلفات بین راهی یا تلفات پیش از کشتار در اثر حمل و نقل نامناسب پرندگان از واحدهای پرورش تا کشتارگاه و یا توقف طولانی مدت در کشتارگاه تا زمان کشتار رخ می‌دهد.

بر اساس مطالعه حاضر بیشترین میزان حذف لاشه‌ها مربوط به سپتی سمی و پس از آن لاغری مفرط بوده که در مجموع ۲۶۲۰۱ لاشه حذفی معادل ۰/۳۴۸ درصد از کل کشتار و ۵۷/۵۹۱ درصد از کل حذفیات را شامل شده است.

تلفات بین راهی نیز با ۸۴۴۱ لاشه حذفی معادل ۰/۱۱۲ درصد از کل کشتار و ۱۸/۵۵۴ درصد از کل حذفیات در رتبه سوم قرار گرفته است. این یافته‌ها با نتایج مطالعات انجام شده توسط فتحی و همکاران، حسینی علی آباد و همکاران، انصاری لاری و رضا قلی، خدایی مطلق و همکاران، غلامی و همکاران، جلیل نیا و همکاران، غنیمی و همکاران، عزیزپور و نیز ام وی مالی و همکاران تا حدی مشابهت دارد، اما با نتایج مطالعات انجام شده توسط پاتریسی سانتانا و همکاران، رادکوسکی و همکاران و هراندا و ژاکل نیز تا حدی متفاوت است. علت متفاوت بودن میزان و علل حذف لاشه‌ها در مطالعات مختلف می‌تواند ناشی از شرایط آب و هوایی و موقعیت جغرافیایی منطقه مورد مطالعه، نحوه مدیریت واحدهای پرورش طیور در امر پرورش، تغذیه، بیماری‌ها و ...، نوع طیور کشتاری، سن طیور کشتاری، اپیدمیولوژی و نحوه پراکنش بیماری‌ها باشد.

با توجه به موارد فوق نتیجه گیری می‌شود که با بررسی دقیق علل حذف لاشه‌ها و خسارات اقتصادی ناشی از آن، می‌توان با اصلاح فرایندهای مدیریت خصوصا در بخش‌های پرورش، تغذیه، بهداشت و بیماری‌ها در جهت کنترل و پیشگیری از آنها اقدام نمود تا ضمن بهبود عملکرد واحدهای پرورش طیور، گوشت مرغ با کیفیت نیز در اختیار مصرف‌کنندگان قرار گیرد و از آنجائیکه گوشت مرغ به عنوان یکی از منابع پروتئینی با ارزش در سبد غذایی اکثر خانواده‌ها قرار دارد، لذا توجه ویژه به مسائل بهداشتی آن و حذف عوامل عفونی و نامناسب، می‌تواند از انتقال عوامل بیماری‌زا خصوصا بیماری‌های مشترک انسان و دام نیز ممانعت به عمل آورده و به سلامتی مصرف‌کننده کمک شایانی نماید. ■

فارس با ۰/۷۳ درصد، استان آذربایجان شرقی با ۰/۳۷ درصد، استان آذربایجان غربی با ۰/۹۲ درصد، استان تهران با ۰/۳۳ درصد، استان اردبیل با ۰/۷۴ درصد، کشور لهستان با ۱/۶۶ درصد، کشور کنیا با ۱/۸۸ درصد تقریبا مشابهت دارد. اما با نتایج مطالعات انجام شده در استان سیستان و بلوچستان با ۲/۱۵ درصد، استان خوزستان با ۱/۰۵۳ درصد و همچنین مطالعه دیگری در استان اردبیل با ۲/۰۶ درصد تا حدودی متفاوت است.

در مطالعه حاضر جمعا ۶ دسته از عوامل به عنوان علل حذف لاشه‌های طیور گوشتی در کشتارگاه مورد مطالعه در استان گلستان شناسایی شدند که عبارتند از: سپتی سمی، آسیت / پریتونیت، لاغری مفرط، بیماری‌های تنفسی، سینویت / آرتريت، تلفات بین راهی سپتی سمی نشان دهنده یک بیماری سیستمیک بوده که به علت تکثیر باکتری در گردش خون ایجاد می‌شود.

این عارضه در اثر عوامل مختلف میکروبی مانند اشریشیا کلی، مایکوپلاسما، آنفلوآنزا، سالمونلا انتریتیدیس و پاستورلا مولتی سیدا ایجاد می‌شود. در این حالت گوشت نرم و تیره است.

کبد و طحال بزرگ و ملتهب بوده روده‌ها نیز پر خون هستند. آسیت یا آب آوردگی شکم عمدتا ناشی از هیپوکسی یا کاهش اکسیژن خون است و غالبا ساختار آناتومیکی و فیزیولوژیکی در جوجه‌های گوشتی، خصوصا عدم قابلیت ارتجاعی شش‌ها، آنها را مستعد ابتلا می‌نماید. کاشکسی یا لاغری مفرط عمدتا ناشی از بیماری‌های مزمن است که موجب می‌شود وزن پرنده کمتر از حد متعارف گردد.

در این حالت، استخوان جناغ به علت افت ماهیچه‌های سینه بسیار برجسته می‌شود.

بیماری‌های تنفسی به دلایل مختلفی می‌توانند در طیور ایجاد شوند. یکی از دلایل اصلی آن مایکوپلاسموزیس می‌باشد که التهاب کیسه‌های هوایی را به دنبال دارد.

بیماری‌های تنفسی به دلایل مختلفی

می‌توانند در طیور ایجاد شوند.

یکی از دلایل اصلی آن مایکوپلاسموزیس

می‌باشد که التهاب کیسه‌های هوایی را به

دنبال دارد.

عوامل تاثیرگذار بر روی ضد عفونی کننده‌ها

نویسنده: علی مهماندوئی

دکترای تغذیه طیور و مسئول کنترل کیفی واحد دان سازی شرکت پیگیر

- خاصیت میکروب کشی در غلظت‌های پایین
- قابلیت حل شدن در آب یا حلال‌های دیگر
- پایداری و حفظ قدرت ضد میکروبی در طول زمان
- برای انسان و سایر حیوانات سمی نباشد.
- هوموژن باشد.
- مواد ارگانیک و آلی بر روی آن کمترین تاثیر را داشته باشد.
- قدرت نفوذ داشته باشد.
- اقتصادی باشد.
- باعث زنگ‌زدگی فلزات و رنگی شدن آنها نشود.
- خاصیت از بین بردن بو را داشته باشد.
- قدرت پاک‌کنندگی داشته باشد.
- در دسترس باشد و گران نباشد.
- در آب‌های سخت اثر خود را از دست ندهد.
- در دماهای متفاوت اثرگذاری خود را حفظ نماید.

میکروارگانیزم‌ها نسبت به ضد عفونی کننده‌ها جواب‌های گوناگونی می‌دهند.

بطور کلی باکتری‌های گرم مثبت بیشترین تاثیرپذیری از ضد عفونی کننده‌های شیمیایی را دارند.

با این حال مایکوباکتریوم‌ها و باکتری‌های اسپوردار مقاوم‌تر می‌باشند.

ویروس‌های بدون پوشش (آدنو ویروس‌ها، پیکورنا ویروس‌ها و رتو ویروس‌ها و روتا ویروس‌ها) نسبت به ویروس‌های پوشش‌دار (کورونا ویروس‌ها، هرپس ویروس‌ها، اورتومیکسو ویروس‌ها، پارامیکسو ویروس‌ها و رترو ویروس‌ها) مقاومت بیشتری نسبت به ضد عفونی کننده‌ها دارند.

یک ماده ضد عفونی کننده خوب باید دارای شرایط زیر باشد و هر چند که یک ماده ضد عفونی کننده تعداد بیشتری از این شرایط را داشته باشد دارای کیفیت بهتری است:

غلظت ضد عفونی کننده ها

میزان رقیق سازی براساس نوع میکروارگانیزم بیماری زا متفاوت است.

بعضی از محصولات، رقیق سازی متفاوتی براساس نوع ماده موثره و کاربردشان دارند.

همچنین برخی از ضد عفونی کننده ها در غلظت های بالا اثر گذارند. این سطح بالای اثرگذاری ممکن است براساس میزان خطرناک بودن برای پرسنل، سطوح و تجهیزات و همچنین قیمت، محدود شود.

زمان اثر

به طور مثال ایزوپروپیل الکل ۷۰٪ برای از بین بردن مایکوباکتریوم توبرکلوزیس به ۵ دقیقه زمان احتیاج دارد.

در مقایسه، فنول ۳٪ به ۲ تا ۳ ساعت زمان نیاز دارد.

میزان ماندگاری و ذخیره سازی

برخی از ضد عفونی کننده ها اثر خود را به سرعت بعد از رقیق سازی از دست می دهند (هیپوکلریت سدیم) و یا این که برای مدت طولانی در انبار باقی نمی ماندند، مخصوصاً اگر که در مجاورت حرارت و یا نور قرار گیرند.

برای این که بهترین حالت نگهداری رعایت شود، باید ضد عفونی کننده را در محیطی سرد و تاریک نگهداری نمود. خاک و مواد آلی می توانند اثر برخی از ضد عفونی کننده ها را از بین ببرند، مانند ترکیبات کلره و یده.

دما

به طور کلی ضد عفونی کننده ها بهترین اثر خود را در دمای بالاتر از ۲۰ درجه سلسیوس دارند، هر چند که در دماهای بالا با تبخیر ماده ضد عفونی کننده، مدت ماندگاری پایین آمده و ضد عفونی کننده اثر خود را سریعتر از دست می دهد.

نور خورشید

برای ضد عفونی خارج سالن باید دقت شود که بیشتر ضد عفونی کننده ها بوسیله اشعه خورشید غیرفعال می شوند.

رطوبت

بخار فرم آلدئید برای تاثیرگذاری مناسب نیاز به حداقل ۷۰٪ رطوبت نسبی دارد.

سختی آب

سختی آب، میزان تاثیرپذیری برخی ضد عفونی کننده ها را کاهش می دهد (همچون ترکیبات چهارتایی آمونیوم و فنل ها).

آب سخت حاوی یون های کلسیم (Ca^{2+}) و منیزیم (Mg^{2+}) می باشد که با عوامل شوینده باند شده و تاثیرپذیری آنها را کاهش می دهد.

اما برخی از شوینده ها درون خود عوامل شلاته کننده دارند که با این یون ها باند شده مانند (EDTA) و اثرات مضر آنها را خنثی می کنند.

PH

میزان فعالیت گلو تار آلدئیدها به PH وابسته است و بهترین عملکرد خود را در PH های بالای ۷ دارد.

این در حالیست که ترکیبات چهارتایی آمونیوم بهترین اثر خود را در PH=۹؛۱۰ دارند.

میزان PH همچنین بر روی فنل ها، هیپوکلریت و ترکیبات یده نیز تاثیر می گذارد.

سایر عوامل

ترکیبات یده توسط ترکیبات چهارتایی آمونیوم بی اثر می شوند. فنل ها برای این که خاصیت خود را از دست ندهند معمولاً به صورت صابون ساخته می شوند.

برخی از ضد عفونی کننده ها تهدیدهای بسیار جدی برعلیه سلامتی انسان و حیوان ایجاد می کنند (مانند آلدئیدها، فنل ها و سدیم هیدروکساید).

برخی مواد ضد عفونی کننده خطرات زیست محیطی برای حیات آبی و طبیعی ایجاد می کنند (مانند کربنات سدیم، هیپوکلریت ها و فنل ها).

در نهایت باید به خاطر داشت که استفاده از ضد عفونی کننده ها بر روی سطوح کثیف و آلوده، هدر دادن وقت و هزینه و ماده ضد عفونی است. ■

مدیریت اقتصادی شرکت‌های زنجیره‌ای (بخش هفتم)

نویسنده: علی اکبر ملائی، دکترای مدیریت استراتژیک
مدرس مرکز آموزش علمی- کاربردی شرکت پیگیر

و در مقابل انجام هزینه، به دنبال کسب اهداف اقتصادی نیز هستند. بدین ترتیب کسب سود می‌تواند به عنوان یکی از اهداف این گونه شرکت‌ها مطرح شود، اما به دلایل مختلف نظیر ماهیت فعالیت و فلسفه پیدایش آنها، این هدف در کنار اهداف غیراقتصادی دیگر قرار داشته است و به طور عمده از آنها تاثیر می‌پذیرد.

با وجود این ضروری است این گونه شرکت‌ها به گونه‌ای عمل کنند که از محل منافع حاصل، ضمن حفظ موجودیت، فعالیت خود را نیز توسعه بخشند.

در غیر این صورت، انحراف‌ها و اختلالات مالی و عملیاتی آنها، سازمان کلی شرکت را در خطر زیان‌دهی‌های مستمر قرار خواهد داد. از طرفی شرکت‌های دولتی گاه به مثابه اهرمی که دولت برای نیل به ایجاد تسهیلات خدمات و به طور کلی منافع اجتماعی از آن استفاده می‌کند، شناخته می‌شوند.

ایجاد تسهیلات و منافع اجتماعی، دارای هزینه‌هایی است که باید از

علل زیان دهی شرکت‌های دولتی

به عللی نظیر حدود اختیارات و مسوولیت محدود مدیران، سازوکار قیمت‌گذاری کالاها و خدمات، عدم برخورد قاطع با سوء مدیریت‌های مالی-اجرایی، بهره‌وری پایین و عدم کارایی عوامل تولید، عدم ترکیب بهینه دارایی‌ها، عدم استفاده از مزادهای مالی، عدم ترکیب بهینه عوامل تولید، پیچ و خم‌های مدیریت و تقابل با قوانین و مقررات، تفکر حاکم بر شرکت‌های دولتی زیان‌ده، عدم استفاده از فناوری جدید و پیشرفته و تکنیک‌های مدیریتی مناسب، مدیریت و نظارت ضعیف، عدم استفاده از تکنیک‌های سیستم اطلاعات مدیریت و بهای تمام‌شده و تداخل ساختار مالکیتی مدیریتی شرکت‌های دولتی و عدم تفکیک آنها از جمله عوامل زیان‌دهی شرکت‌های دولتی اشاره شده است.

شرکت‌های دولتی همچون دیگر شرکت‌هایی که تحت مدیریت بخش خصوصی اداره می‌شوند، از یک سازمان و تشکیلات مستقل برخوردار

غیردولتی در بالا بردن قیمت فروش و در نتیجه کاهش زیان‌دهی واحدها از آزادی عمل بیشتری برخوردارند و تنها، سازوکار بازار، آنها را در تعیین قیمت محدود می‌سازد، در حالی که شرکت‌های دولتی باید در تعیین قیمت کالاها و خدمات از سازوکار خاصی پیروی کنند و پایبند قوانین و مقررات مربوط به خود باشند. بنابراین یکی از دلایل زیان‌دهی یا سود کم در شرکت‌های دولتی، عدم امکان افزایش قیمت محصولات (کالاها یا خدمات) آنها در قبال افزایش هزینه عوامل تولید و قیمت تمام شده است.

عدم برخورد قاطع با سوءمدیریت‌های مالی - اجرایی

ایرادها و مسائل مطرح شده از سوی حسابرسان و بازرسان قانونی در گزارش‌های حسابرسی و بازرسی قانونی شرکت‌های دولتی که برای طرح و تصویب، تقدیم مجامع عمومی آنها می‌شود، در اکثر موارد به نحو مطلوب مورد توجه قرار ندارد و اقدام‌ها و تکالیف لازم در موارد مطرح شده برای بهبود ساختار مالی و اداری شرکت‌ها، مورد استفاده قرار نمی‌گیرد. بنابراین، این امر خود سبب تداوم سوءمدیریت و عدم بهبود عملکرد شرکت‌های مزبور می‌شود.

بهره‌وری پایین و عدم کارایی عوامل تولید

سود یا زیان عملیاتی شرکت‌ها از تفاوت هزینه‌ها و درآمد حاصل از فروش کالاها و خدمات ناشی می‌شود. با توجه به اینکه درآمد حاصل از فروش، بستگی شدیدی به قیمت کالاها و خدمات دارد و این قیمت به طور معمول از طرف دولت (در مورد کالاها خاص) تعیین می‌شود و بنگاه‌های اقتصادی، کمتر می‌توانند قیمت‌های تعیین شده را تحت‌تاثیر قرار دهند، بنابراین افزایش یا کاهش درآمد شرکت‌ها از یک متغیر درون‌زا به یک متغیر برون‌زا تبدیل که باعث کاهش قدرت عمل مدیران شرکت‌ها می‌شود. از طرفی، هزینه‌ها که سهم عمده‌ای از آن به هزینه‌های عوامل تولید برمی‌گردد، بسیار تاثیرپذیر است. عدم کارایی و بهره‌وری پایین عوامل تولید می‌تواند به شدت قیمت تمام‌شده کالاها و خدمات تولیدی را افزایش دهد و باعث کاهش سود یا حتی زیان‌دهی بنگاه اقتصادی شود. به عبارت دیگر، عواملی که بر نوسان‌های سود یا زیان شرکت‌ها موثرند، متعدد هستند، اما

سوی دولت تقبل شود. بنابراین برای آن بخش از زیان این شرکت‌ها که ناشی از چنین هزینه‌هایی است، باید تدابیری اندیشیده شود، بطوری که در عملیات شرکت‌ها به صورتی منظور گردد که از مجموع زیان آنها در این ارقام کاسته شود.

به عبارت دیگر محور مطالعه عملکرد شرکت‌های دولتی و ارائه پیشنهادها مطلوب در امر بهسازی ساختار مالی و عملیاتی آنها، باید خارج از مواردی که منتج از سیاست‌ها و تدابیر اتخاذ شده توسط دولت است، باشد.

به هر حال با توجه به این گزارش و با توجه به نتایج بررسی‌های انجام شده، برخی علل و عوامل زیان‌دهی شرکت‌های دولتی را می‌توان در قالب زیر دسته‌بندی کرد:

اختیارات و مسوولیت‌های محدود مدیران

وجود عوامل محدود کننده در استفاده مطلوب از ابزارهایی که مدیریت به طور معمول باید برای جلوگیری از زیان‌دهی و به دنبال آن سودآوری شرکت یا موسسه مربوط از آنها استفاده کند، از جمله عواملی است که در زیان‌دهی و عدم کارایی شرکت نقش بسزایی دارد. مدیران شرکت‌ها و موسسه‌های انتفاعی وابسته به دولت به طور اصولی به دلایل متعدد از اختیارات محدودتری نسبت به مدیران بخش‌های دیگر اقتصادی برخوردار هستند. به همین ترتیب از مسوولیت‌های کمتری نیز برخوردارند و در نتیجه به ندرت به دلیل عملکرد ضعیف بنگاه تحت نظرشان مورد مواخذه قرار می‌گیرند. محدودیت اختیارات و مسوولیت‌ها و عدم شفافیت حدود وظایف، می‌تواند به عنوان یکی از عوامل زیان‌دهی و عدم کارایی شرکت‌ها و موسسه‌های یادشده قلمداد شود.

سازوکار قیمت‌گذاری کالاها و خدمات

وجود تورم، افزایش سطح دستمزدها، وجود مشکلاتی در زمینه تهیه مواد اولیه و قطعات یدکی، عدم استفاده از ظرفیت کامل تولید و در نتیجه تولید کمتر از سطح مطلوب و به دنبال آن افزایش هزینه‌های ثابت و متغیر و بسیاری از عوامل دیگر در مجموع باعث افزایش قیمت تمام شده کالاها و خدمات نسبت به قیمت فروش آنها می‌شوند. در این مورد باید گفت که این مشکل در اکثر واحدهای تولیدی و خدماتی در سطح جامعه وجود دارد، اما واحدهای اقتصادی

یک عامل مهم در برنامه‌ریزی مالی شرکت‌ها است که نتیجه آن به طور مستقیم بر حساب سود و زیان و همچنین ترازنامه آنها منعکس می‌شود.

عدم ترکیب بهینه عوامل تولید

براساس تئوری‌های خرد اقتصادی، چنانچه شرکتی عوامل تولید، نظیر نیروی انسانی، سرمایه، مواد اولیه و ... را به‌گونه‌ای ترکیب کند که در نقطه بهینه تولید قرار گیرد، باعث می‌شود سود حداکثر یا در صورت زیان‌دهی، زیان حداقل ایجاد شود.

حال چنانچه بنگاهی ترکیب بهینه‌ای از عوامل تولید را در فرآیند تولید استفاده نکند، نتیجه آن، کاهش سود (در صورت سوددهی) یا افزایش زیان (در صورت زیان‌دهی) خواهد بود. هر چند به دست آوردن نقطه بهینه ترکیب عوامل تولید در عمل با مشکلات فراوانی روبه‌رو است، اما با درصد کمی از خطا می‌توان به این ترکیب دست یافت. استفاده بیش از حد نیروی کار (تراکم نیروی انسانی) که در شرکت‌های دولتی به طور معمول وجود دارد یا انباشت سرمایه در قالب انواع دارایی‌ها، یکی از علل مهم افزایش زیان یا کاهش سود شرکت‌های دولتی است.

پیچ و خم‌های مدیریت و تقابل با قوانین و مقررات

به‌رغم رهاسازی، اصلاح ساختار یا کوچک‌سازی و واگذاری شرکت‌های دولتی به بخش غیردولتی، کماکان مجموعه بزرگی از واحدهای اقتصادی، صنعتی، خدماتی و بازرگانی وابسته به دولت تحت عنوان شرکت‌های دولتی وجود دارند که نقش آنها در اقتصاد کشور همان‌طور که بدان اشاره شد، بسیار اثرگذار و با اهمیت است. توجه به پیچیدگی‌های ساختاری و اجرایی مرتبط با این مجموعه اقتصادی و تجزیه و تحلیل مواردی که در شمار عوامل بالقوه تضعیف و تهدیدکننده این‌گونه شرکت‌ها و سوق‌دهنده آنها به سمت زیان‌دهی هستند، از اهمیت زیادی برخوردار است و شناسایی آنها می‌تواند کمکی باشد تا بتوان از بروز آنها جلوگیری کرد.

شرکت‌های دولتی یا وابسته و تابع (اعم از سودده، زیان‌ده و سربه‌سر) با مجموعه‌ای از مسائل مختلف روبه‌رو هستند که اهم آنها منابع انسانی، قوانین و مقررات محاسباتی و مالی، ساختار تشکیلاتی، وظایف و ارتباط با دستگاه‌های مختلف و نظایر آنها است. آنچه

در بین آنها هزینه‌های عملیاتی، جزو مواردی به شمار می‌آید که بیشتر تحت تاثیر عملکرد مدیریت قرار می‌گیرند. بنابراین مدیریت صحیح و منطقی عوامل تولید (سرمایه، نیروی انسانی، مواد اولیه و ...) می‌تواند نقش بسزایی در کاهش هزینه‌های تولید و به تبع آن کاهش قیمت تمام‌شده محصول و در نتیجه افزایش بهره‌وری و سودآوری شرکت داشته باشد. ترکیب دارایی‌ها یا به عبارتی، سهم دارایی‌های ثابت و جاری در مجموع دارایی‌ها جزو عواملی است که برای تحقق اهداف شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی در اختیار مدیریت این شرکت‌ها قرار دارد. به طوری که انتخاب مناسب و ترکیب بهینه دارایی‌های جاری و ثابت می‌تواند در سودآوری کوتاه‌مدت و درازمدت تاثیر زیادی داشته باشد. با توجه به اینکه به طور معمول دارایی‌های ثابت، عوایدی برای شرکت‌ها در بر ندارد، کاهش دارایی‌های ثابت و افزایش سهم دارایی‌های جاری (تا حدی که به فرآیند تولید خلل وارد نسازد) می‌تواند باعث افزایش سود شرکت‌های سودده و کاهش زیان شرکت‌های زیان‌ده شود.

به عنوان مثال، وجود نقدینگی کافی (که جزو اقلام دارایی‌های جاری است) در شرکت می‌تواند منبعی برای ایجاد درآمد بیشتر و زمینه‌ای مناسب برای سرمایه‌گذاری در واحدهای تولیدی، صنعتی و غیره باشد و به عنوان اهرم مالی - عملیاتی، در کاهش زیان و افزایش سود تاثیر بگذارد.

عدم استفاده از مزادهای مالی

استفاده از مزادهای مالی برای سرمایه‌گذاری بیشتر در شرکت‌ها، یک سیاست مناسب برای دستیابی به رشد و توسعه عملیات شرکت است. شرکت‌هایی که از نظر مالی موفق هستند و مزاد ایجاد می‌کنند، همراه با انباشت ذخایر و اندوخته‌ها و پرداخت بدهی در درازمدت «ارزش ویژه» شرکت را افزایش می‌دهند.

از طرف دیگر شرکت‌هایی که دچار زیان‌های مداوم باشند، نه تنها در انباشت ذخایر موفق نیستند، بلکه در پرداخت بدهی‌ها نیز با مشکل روبه‌رو خواهند بود و ارزش ویژه یا سرمایه آنها رو به کاهش می‌گذارد. از طرف دیگر، به خاطر تامین منابع مالی موردنیاز، متوسل به دریافت تسهیلات و وام بیشتر می‌شوند. از این رو، به خاطر کارمزد و بهره وام‌های دریافتی، این امر تاثیری منفی بر حساب سود و زیان آنها خواهد گذاشت. بنابراین ترکیب موثر و اصولی مزادهای مالی،

از آنجایی که طیف شرکت‌ها و موسسه‌های وابسته به دولت بسیار متنوع است و محدوده فعالیت آنها از مسائل صنعتی تا امور فرهنگی و علمی را دربرمی‌گیرد، نگاه متفاوت و درک شرایط هر دسته در زمان تدوین و تصویب قوانین یا تفسیر و تعمیم آن ضروری است و در این جهت به طور قطع با خلاء مواجه هستیم. علاوه بر این، سازمان‌های ناظر نیز حسب قانون، ناگزیرند مطابق ضوابط حاکم، عملکرد و اقدام‌های این بنگاه‌ها را رسیدگی کنند و این در صورتی بدون مشکل پیش می‌رود که مدیران مسوول در این موسسه‌ها، اشراف و قابلیت کافی در عبور از این پیچ و خم‌ها را داشته باشند.

نقش نظارتی مجامع عمومی شرکت‌ها و پاسخگویی به این مجامع، قوانین مادر و حاکم همچون قانون تجارت، کار، بازنشستگی و نظایر آن و نیز مواد برنامه‌هایی چون برنامه‌های پنج‌ساله توسعه و تبصره‌های قانون بودجه همگی به نوعی یا در بخش‌هایی، شرکت‌ها و موسسه‌های وابسته به دولت را متأثر می‌سازند، اما در عمل توجه به تمام دقایق امور برای همه دست‌اندرکاران بسیار دشوار خواهد بود. صرف‌نظر از اینکه مدیریت دولتی تمایل شدیدی به قطع وابستگی، ارتباط و پیروی خود از قوانین و مقررات و نظارت دولتی دارد و راه حل عدم زیان‌دهی شرکت را پیروی از قوانین مربوط به بخش خصوصی و خصوصی‌سازی و تجارت آزاد می‌داند، اما بعید به نظر می‌رسد در چنین شرایطی نیز مدیریت این گونه شرکت‌ها بتوانند در بخش خصوصی و فضای رقابتی (بدون حمایت‌ها و کمک و رانت‌ها و انحصارهای دولتی) عملکرد مناسبی داشته باشند. در ضمن استفاده و پیروی از قوانین و مقررات عدیده و مختلف، در یک مجموعه نیز می‌تواند موجب انتظارات و توقعاتی در سازمان و تشکیلات یک شرکت دولتی شود که قابلیت رقابتی و سوددهی، آن را تحت تاثیر خود قرار دهد.

عوامل زیان‌دهی شرکت‌های دولتی به صورت پارامترهای تک متغیره یا معادلات خطی نیست که به سادگی قابل حل یا تفسیر باشند، بلکه پارامترهای چند متغیره و معادلات غیرخطی پیشرفته‌ای هستند که تاثیر متقابل متغیرها در یکدیگر امکان حل معضل آنها را دشوار می‌کند. با توجه به این امر و اهمیت موضوع، امروزه کمتر کسی در پایین بودن بازدهی اقتصادی شرکت‌های دولتی تردید دارد. اما میان اقتصاددانان در مورد ماهیت شرکت‌های دولتی و روش‌های حل معضل بازدهی پایین آنها نیز نگاه‌های متفاوتی وجود دارد. ■

گاه موجب سردرگمی یا بروز پدیده‌های غیرقابل حل می‌شود، امواج ورودی به این مجموعه‌ها و از مسیرهای مختلف است که از لحاظ روانی، موجب رفتارهای مختلف و غیرقابل پیش‌بینی و پنهان نیروی انسانی در مجموعه می‌شود. چنانچه نقش نیروی انسانی بنگاه را به عنوان بزرگ‌ترین منبع، ذخیره یا ثروت آن در نظر داشته و پذیرفته باشیم، نبود انگیزه در این منبع می‌تواند منجر به تضعیف بنیه و عملکرد بنگاه و در نهایت منجر به زیان دهی آن شود.

قالب و چارچوب بنگاه‌های وابسته به دولت بعد از مفاد اساسنامه و قانون محاسبات عمومی کشور، موارد مندرج در قانون تجارت است، اما این قانون برای بنگاه‌های خصوصی مناسب است و تسری برخی مواد آن به زیرمجموعه دولت نیازمند تعدیل، تطبیق و تفسیر است که خود به درک و شناخت دقیق شرایط و موقعیت و زمینه‌های فعالیت این شرکت‌ها وابسته است.

قالب و چارچوب بنگاه‌های وابسته به دولت بعد از مفاد اساسنامه و قانون محاسبات عمومی کشور، موارد مندرج در قانون تجارت است، اما این قانون برای بنگاه‌های خصوصی مناسب است و تسری برخی مواد آن به زیرمجموعه دولت نیازمند تعدیل، تطبیق و تفسیر است که خود به درک و شناخت دقیق شرایط و موقعیت و زمینه‌های فعالیت این شرکت‌ها وابسته است.

قانون کار به عنوان یکی از قوانین مادر، بخشی از امور این مجموعه‌ها را تحت تاثیر قرار می‌دهد که در مواردی با فضا و فرهنگ حاکم بر آنها به طور کامل تطبیق ندارد. اگر قرار باشد مفاد قانون به طور کلی در این گونه شرکت‌ها و بنگاه‌ها رعایت شود، نیازمند تغییر مدیران، با توجه به شرایط حاکم بر نیروی انسانی آنها و دیگر قوانین و مقررات الزام‌آور است که از طریق دیگر دستگاه‌ها انشا و ابلاغ می‌شود.

به طور مثال، در مواردی شرکت‌ها و بنگاه‌های موضوع بحث، با قوانین دیگر استخدامی همچون نظام هماهنگ پرداخت، قانون استخدام کشوری و صندوق‌های متعدد بازنشستگی مواجه هستند که همگی اینها بخشی از مجموعه مسائل آنها را تشکیل می‌دهند.

استراتژی لانه مورچه

نویسنده: احسان مهدی نژاد

موسس سایت و مجموعه هزار مدیر و مدرس برندینگ

استفاده از سلاح دست و دستمال، گردهای پودری حشره کش و همه و همه را امتحان می کردیم ولی در برابر هجوم بی امان مورچه ها هیچ اثری نداشتند. خلاصه مدت ها درگیر این موضوع بودیم تا من متوجه نکته ای ساده ولی بسیار پایه ای شدم! همه این اقدامات و قلع و قمع مورچه گان بی فایده بود مگر این که: سوراخ اصلی و مبدأ حمله این حشرات اعصاب خردکن را پیدا کنم. پس از آن کشف، هر روزی که به منزل بر می گشتم و اعتراض همسرم را مبنی بر حمله مجدد مورچه گان می شنیدم به جای این که وقتم را صرف نابودی مورچه گان در دسترس کنم، سعی می کردم مبدأ ورودی یا همان مرکز فرماندهی این مورچه گان را پیدا کنم. اگر می توانستم آن را پیدا کنم، درب آن را می بستم یا سم را فقط به همان جا می زدم و بدین صورت تا چندروزی از دست این مورچه گان راحت بودیم. البته اگر این بلا بر سر شما هم نازل شده باشد، می دانید که اغلب، پیدا کردن نقطه ورود به همین راحتی ها هم نیست و با توجه به

مدتی بود که در خانه با مشکلی مواجه شده بودیم! آن مشکل هم احتمالاً برای بسیاری از شما پیش آمده است، البته بسته به این که چگونه به آن نگاه کنید. شاید برای برخی از شما اصلاً مورد خاصی به حساب نیاید؛ اما در خانه ما حتماً یک مشکل جدی و خاص بود! مورچه ها!

بله، مورچه ها همین موجودات کوچولوی ریزه میزه که شاعر در وصفشان گفته است: میازار موری که دانه کش است! این حشرات کوچولوی به ظاهر بی آزار، برای ما تبدیل به کابوسی شبانه روزی شده بودند. همسر من دچار تیک های عصبی شده بود، چون داخل هر کشویی در کابینت های آشپزخانه، چای ساز، قوطی های شکر و ادویه و ... پر از لشکر مورچه ها بود. حال شاید فکر می کنید که ما کاری در برابر حمله بی امان مورچه ها نمی کردیم! خیر می کردیم، هر روز هم می کردیم، انواع سموم حشره کش،

عنوان کسب‌وکاری قدیمی که اکنون قصد برند شدن دارد به احتمال خیلی زیاد، نمی‌تواند برای شروع کار به همه نقاط بازار حمله‌ور شود!

چرا که به سرعت، توسط رقبا و همان دشمنان بلعیده می‌شود؛ اما اگر این کسب‌وکار نوپا بتواند مثل همین مورچه‌گان ریزه‌میزه از یک سوراخ کوچک که دیواره‌هایش مقاومت کمتری دارند، وارد شود، می‌تواند کم‌کم حوزه نفوذش را گسترش داده و به بخش‌های مختلف و متفاوت بازار حمله کند؛ بدون این که برای ایجاد صدها سوراخ در دیوارهای سفت و سخت بازار تلاشی کند.

ما به همین سادگی توانستیم از استعاره ورود و حضور مورچه‌گان درسی ساده؛ ولی مهم و چه بسا استراتژیک بیاموزیم. البته این داستان ادامه دارد.....

اما در ادامه این فصل، کمی بیشتر به معنای واقعی کلمه استراتژی بپردازیم.

احتمالاً سال‌های سال است که این واژه را می‌شنویم در رسانه‌ها، از مدرسان، از سیاسیون، از نظامیان و

اصلاً استراتژی چیست؟

به چه معناست؟

از کجا آمده است و اصلاً چه به درد ما می‌خورد؟

درفرهنگ لغت‌ها، استراتژی یک واژه کاملاً نظامی و به این معناست: «نقشه و هدایت یک عملیات جنگی معمولاً درازمدت برای رسیدن به هدف یا اهدافی خاص».

از حدود دویست سال پیش، این واژه کم‌کم وارد تجارت شد و در سال‌های بعد از ۱۹۰۰ میلادی در بازار و کسب‌وکار به شدت از آن استفاده می‌شد.

اگر بخواهیم به تعاریف آکادمیک استراتژی ورود کنیم، در این مجال کوتاه تصورم این است کاری عبث کرده‌ایم.

چه بسا که نام‌دارانی از قبیل مایکل پورتر، پروفیسور دانشگاه هاروارد، گری همل، هنری مینتزبرگ، ریچارد روملت و ... ده‌ها مقاله و چندین کتاب قطور در این باره نوشته‌اند.

استراتژی خود به چندین شاخه و زیر شاخه تقسیم می‌شود و سرفصل‌هایی مثل استراتژی‌های سازمانی، استراتژی‌های عملیاتی، استراتژی‌های داخلی، استراتژی‌های رقابتی و استراتژی‌های تمایز دارد.

گسترده‌گی قلمرو این موجودات، گاهی بسیار سخت است که بتوانیم به مرکز فرماندهی و نقطه حمله دسترسی پیدا کنیم.

حال این داستان چه دخلی به برندسازی و استراتژی دارد؟

داستان از جایی به موضوع برند و برندسازی مرتبط شد که ما چندی پیش در حال طراحی دوره‌ای آموزشی بودیم.

در این دوره و در یکی از جلسات، استراتژی‌های برندسازی را آموزش می‌دهیم. زمانی که در حال طراحی اسلایدهای دوره بودم، به ناگاه به یاد نکته‌ای مهم در زمینه حضور قدرتمند مورچه‌گان در منزل‌مان افتادم.

سپس سعی کردم که ارتباطی بین این موضوع و استراتژی‌های ورود به بازار، علی‌الخصوص برای کسب‌وکارهای نوپا پیدا کنم.

هر شخص یا گروهی به عنوان یک کسب‌وکار یا برند نوپا، حتی به عنوان کسب‌وکاری قدیمی که اکنون قصد برند شدن دارد به احتمال خیلی زیاد، نمی‌تواند برای شروع کار به همه نقاط بازار حمله‌ور شود!

چرا که به سرعت، توسط رقبا و همان دشمنان بلعیده می‌شود؛ اما اگر این کسب‌وکار نوپا بتواند مثل همین مورچه‌گان ریزه‌میزه از یک سوراخ کوچک که دیواره‌هایش مقاومت کمتری دارند، وارد شود، می‌تواند کم‌کم حوزه نفوذش را گسترش داده و به بخش‌های مختلف و متفاوت بازار حمله کند؛ بدون این که برای ایجاد صدها سوراخ در دیوارهای سفت و سخت بازار تلاشی کند.

نتیجه این که سرفصلی پدیدار شد با نام استراتژی لانه مورچه! حال این استراتژی چیست؟

در ادامه برای شما در این باره توضیحاتی را خواهیم داد:

هر شخص یا گروهی به عنوان یک کسب‌وکار یا برند نوپا، حتی به

برابری یافت یا مثلا خانمی به نام سکینه کبودرآهنگی زمانی که بدل به پروانه معصومی شد توانست برند شخصی خودش را بسازد و مثالهایی از این دست که بسیارند)

استراتژی ساخت هویت جدید

یعنی شرکت‌هایی برای محصولاتی که تا پیش از آن فله و بدون هویت و برند عرضه می‌شدند، هویت‌هایی منطقه‌ای، کشوری و حتی جهانی ساختند. مثل برندهای معروف موز و آناناس در دنیا یا برندهایی که برای برنج و مرغ در ایران به وجود آمدند.

استراتژی عرضه و بسته‌بندی‌های خاص

به محصولاتی مانند شکلات‌های فندقی معروف دنیا با شیشه‌های خاص، دوغ‌هایی با بطری‌های شکمی، چیپس‌هایی با قوطی‌های لوله‌ای، مایع دستشویی با بسته‌بندی طرح الماسی و ... نگاه کنید، همه این‌ها از این استراتژی قدرتمند بسته‌بندی استفاده کرده‌اند.

استراتژی تمرکز روی یک پیام واحد

برندهایی که سال‌های سال توانسته‌اند روی یک مفهوم بسیار مهم تمرکز کرده و برندشان را با قدرت به جلو ببرند مثل اتومبیل‌های سواری معروف سوئدی و تمرکز روی پیام امنیت.

استراتژی تمرکز روی محصول

این که شما نام یک برند را بیش از حد کش ندهید و سعی کنید با هر برندی نماینده مفهومی باشید که با محصولتان عجین شده است. مثل برند نوشابه‌ای که فقط از نامش روی نوشابه سیاه خودش استفاده می‌کند یا تیغ‌های صورت‌تراشی مردانه معروف که فقط محصولات صورت‌تراشی مردانه را تحت این نام تولید می‌کنند.

استراتژی تمرکز روی بازارهای خاص

شما اغلب نمی‌توانید با یک برند به تمامی بازار وارد شوید. این یک دیدگاه استراتژیک می‌خواهد که تشخیص دهید کدام بخش از بازار را فدا کرده و کدام بخش را تحت سیطره خود قرار دهید. مثل برندهای ماشین یا لباسی که بازار ثروتمندان را هدف قرار داده‌اند.

در این قسمت از کتاب برن‌باز، قصدمان این است که با خواندن یا شنیدن داستان مورچه‌ها بدانیم که حتی مورچه‌ها نیز استراتژی دارند و به همین دلیل است که توانسته‌اند تا این حد موفقیت‌آمیز، در خانه‌های من و شما زندگی و فعالیت کنند.

در حالی که بسیاری از افراد و کسب‌وکارها که فقط آرزوی برن‌شدن دارند همین قدر از استراتژی را نیاموخته‌اند.

البته در کتاب «برند ضدگلوله» که پیش از این چاپ شده است، در فصل دوم به صورت کامل به آموزش استراتژی‌های تمایز در برن‌سازی پرداخته‌ایم که اگر فقط بخواهیم سرفصل‌وار به آن اشاره کنیم شامل موارد زیر هستند:

استراتژی تخصص

این که بتوانیم با هر برندی که به بازار ارائه می‌دهیم حداقل در یک مؤلفه به صورت تخصصی و متمایز عمل کنیم؛ اما همان طور که گفتیم این تخصص لازم است گاهی با سایر فنون و علوم ترکیب شود تا قدرتمندتر و مؤثرتر شود.

(برندی مثل تسلا که فقط اتومبیل‌های تمام برقی تولید می‌کند و اتومبیل بنزینی یا هیبرید تولید نمی‌کند.)

استراتژی ساخت یک دسته جدید

ما هم کاری مشابه رقبای قدیمی انجام ندهیم و با ایجاد تغییراتی کاربردی در نوع خدمات و محصولات، با داشتن تفاوتی جدی در ظاهر و به صورت یک رسته کاملا جدید وارد بازار شویم، که البته بعضی از متولیان برن‌سازی این روش را فریمینگ یا چارچوب‌جدیدسازی هم می‌نامند (برندی مثل برند لوازم خانگی کره‌ای که با ارائه یک ماکروویو پیشرفته و متمایز به نام سولاردام رده جدیدی را پایه‌گذاری نمود.)

استراتژی ساخت یک نام برند جدید

یعنی این که برندهایی (شخصی یا سازمانی) در بازار بوده‌اند که با انتخاب یک نام برند زنگ و قدرتمند، مسیر برن‌بازی را سریع‌تر از سایرین پیموده‌اند. در مقابل، برخی نیز به دلیل نامی تنبل و ضعیف نتوانسته‌اند آن‌چه لیاقت‌شان بوده است را دست یابند. (میوه‌ای با نام گوسبری چینی از وقتی که کیوی نام‌گذاری شد، فروشی چندین

استراتژی تمرکز روی اولین بودن

این که بتوانیم در زمینه‌ای مهم و کاربردی، هرچند کوچک، در ذهن مخاطبان اولین باشیم. پفک، دلستر، خوش‌خواب، تایید، دانشگاه تهران و ... همه و همه قدرت اولین بودن را در خود دارند. البته برای دومین‌ها نیز اغلب جایگاهی قدرتمند وجود دارد ولی نه همیشه برای رتبه‌های چهار و پنج و پایین‌تر.

استراتژی میراث

یعنی از داشته‌های میراثی خانوادگی، شغلی، منطقه‌ای و کشوری خود بهترین استفاده را کنیم. لازم نیست که همیشه چرخ را از اول اختراع کنیم. مثلاً میراث تولید صدها سالهٔ انواع ماء‌الشعیر در آلمان راهی برای ساخت برندهای قدرتمند آلمانی در این زمینه شده است یا میراث ساخت ساعت در سوییس، میراث تولید قالی در کاشان و

استراتژی جغرافیا

باید بتوانیم از پتانسیل جغرافیایی محل زندگی یا کسب و کارمان که می‌تواند شهر یا روستایمان باشد، استفادهٔ بهینه کنیم و به دنبال غازه‌های همسایه نباشیم در حالی که آن‌ها واقعاً همین مرغ خودمان هستند. به فرصت‌هایی که در برندسازی زعفران، خرما، اماکن گردشگری و ... در ایران وجود دارد بیشتر دقت کنیم.

استراتژی توزیع

اگر بهترین محصولات و خدمات را ارائه دهیم؛ ولی توزیع قدرتمند و هوشمندانه‌ای نداشته باشیم، احتمالاً به هدف نخواهیم زد. برند تایمکس که ساعت می‌فروخت اولین بار درجهان برای فروش به سوپرمارکت‌ها وارد شد و بسیار موفق شد.

چندین سال پیش یک برند ماهیتابه دوطرفه در ایران فعالیت می‌کرد که برای توزیع محصولاتش به هیچ وجه از فروشندگان لوازم‌خانگی استفاده نمی‌کرد و فقط از افرادی غیر از این شغل بهره می‌برد!! این نمایندگان نیز به صورت مویرگی به تمامی مراکز اداری و سازمان‌ها برای فروش تک به تک این محصولات مراجعه می‌کردند و بسیار هم موفق بودند!

استراتژی خدمات خاص

فرصت بی‌نظیری که در ارائهٔ خدمات به مشتریان وجود دارد، می‌تواند ما را به شدت از رقبایمان متمایز کند. سعی کنید خدماتی به شدت متمایز از سایر رقبای خود انجام دهید. کاری که برند جهانی و درجه اول فروش لوازم الکترونیک انجام داده است.

به کارگیری یک گروه متخصص نصب و تعمیر لوازم برقی با نام برند جداگانه‌ای است، به این صورت که شما هر کالایی را با هر برندی از این فروشگاه زنجیره‌ای بخرید، توسط تیم متخصص و حرفه‌ای خدمات آن‌ها پشتیبانی می‌شوید!

استراتژی تمرکز روی طراحی

این شاید جدیدترین، مهم‌ترین و یکی از قدرتمندترین اصول استراتژی تمایز است.

شما می‌توانید در ظاهر و پوشش خودتان، نمای ظاهری وبسایت شخصی‌تان، محصول، خدمات، مجموعه‌های فروشگاه‌ها، شهرسازی، آموزش، شبکه‌های اجتماعی و هزاران کار دیگر از هنر طراحی بهره ببرید.

برند معروف سوئدی لوازم خانگی غیربرقی، اتومبیل‌های آلمانی، برند لوازم خانگی گره‌ای و معروف‌ترین برند موبایل جهان، ستون استراتژی خود را روی طراحی قرار داده‌اند.

اما تعریفی بسیار مهم از استراتژی قدرتمند یا بنا به گفتهٔ استاد استراتژی، ریچارد روملت، استراتژی خوب در برابر استراتژی بد وجود دارد:

«هر استراتژی باید شامل یک هستهٔ مرکزی باشد و این هسته، حداقل دارای سه جزء بسیار حیاتی و مهم است»

● هسته‌ای ترین و مرکزی‌ترین قسمت استراتژی، تشخیص است! یعنی این که اول از همه باید یک برند یا کسب‌وکار را آسیب‌شناسی کرده و تشخیص دهیم که مشکل یا گلوگاه اصلی چیست یا کجاست؟

● دومین لایهٔ این هسته، تدوین یک مسیر راهنما برای حل مشکل یا مسیر حرکت است که گامی غیر اجرایی است.

درست مثل گارد ریل‌های کنار جاده که دامنهٔ حرکتی ما را مشخص

می‌کنند و به ما می‌گویند که از چه مسیری و چه حدودی باید حرکت کنیم و از چه مرزهایی نباید عبور کنیم.

است؟

مسیر راهنما: برای حل این مشکل ما چه گزینه‌های در دسترس و قابل انجامی داریم و با چه میزان اختیارات و امکانات؟

اقدام اجرایی: در اولین قدم چه کاری می‌توانیم برای حل این مشکل انجام دهیم؟ یک برنامه اجرایی و کاربردی

اما باید بگوییم که داستان مورچه‌های منزل ما قسمت دیگری هم دارد! بعد از مدتی که ما مورچه‌های تندرو و سیاه‌رنگ را تعقیب کردیم و در صدد یافتن لانه‌های آن‌ها بر آمدیم، متوجه شدیم که نسل جدیدی از مورچه‌ها نیز به ما حمله‌ور شده‌اند.

آن‌ها مورچه‌هایی بودند که بسیار کند حرکت می‌کردند؛ اما بسیار کم‌رنگ و شاید بی‌رنگ بودند و در بسیاری از موارد خصوصاً برای افرادی عینکی مثل من اصلاً قابل مشاهده نبودند.

خداوند! این‌ها دیگر چه جور موجوداتی هستند؟

من به شخصه یکی دوباری به دنبال ردزنی این دسته از مورچه‌ها نیز وقت گذاشتم؛ اما به قدری این‌کار سخت و ناممکن بود که بی‌خیالش شدم و جالب این‌که این موجودات به قدری نامرئی و کم‌اثر بودند که حساسیت‌های همسرم نیز نسبت به آن‌ها کم شد!

این هم یک استراتژی دیگر از طبیعت. مورچه‌های کم‌رنگ، شبح‌وار، وارد بازار خانه ما شدند و زندگی خوب و خرمی را تا مدت‌ها ادامه دادند.

لب کلام مقاله

مورچه‌ها همین موجودات کوچولوی ریزه میزه برای زندگی و حرکت روزمره خود استراتژی‌هایی بسیار مهم و کاربردی دارند!

این در حالیست که بسیاری از کسب و کارها میلیون‌ها و چه بسا میلیاردها تومان هزینه می‌کنند و هنوز نتوانسته‌اند یک استراتژی منسجم و کاربردی برای خود یافته و اجرا نمایند.

در نهایت اگر وقت نداریم که ساعت‌ها به مطالعه متون سنگین استراتژی بپردازیم بدک نیست از همین طبیعت ساده دور و برمان درس‌هایی برای ماندگاری و موفقیت برای برندهای شخصی و سازمانی خود بگیریم. ■

● سومین لایه، یک برنامه یا اقدام اجرایی مشخص است. معمولاً بر خلاف تصور عامه که فکر می‌کنند استراتژی باید الزاماً یک برنامه بسیار بلندمدت و پیچیده باشد، استراتژی در عمل اغلب یک کار بسیار دم‌دستی ولی بسیار مهم برای عبور از بحران یا رد شدن از گلوگاه یا کسب درآمد فوری از یک برند یا کسب‌وکار است.»

اگر بخواهم با یک تمثیل این هسته استراتژی را باز کنم به این صورت خواهد بود:

فرض کنید خدای ناکرده شما یا یکی از بستگان‌تان عارضه‌ای در ناحیه قفسه سینه پیدا کرده است و شما به پزشکی حاذق مراجعه می‌کنید.

● تشخیص: این که درد و عارضه قطعاً به قلب بیمار مربوط است و آن بیماری، گرفتگی عروق کرونری است، چند رگ و تا چه میزان گرفتگی با چه میزان فوریت؟

● مسیر راهنما: باید مشخص کنیم که آیا راه درمان این بیمار بالون‌زدن یا گذاشتن استنت است و مشکل با آنژیوپلاستی حل می‌شود یا این که باید عمل قلب باز یا بای‌پس انجام دهد؟ باید دقیقاً مشخص کنیم که مسیر عبوری ما کدامین خواهد بود؟

● اقدام اجرایی: حال که قرار شد بیمارمان عمل قلب باز انجام دهد باید چه آزمایشاتی انجام دهد؟

در ادامه توسط کدام جراح قلب، در کدام بیمارستان و حداکثر در چه تاریخی باید بستری شود؟ یک نقشه اجرایی مو به مو. این تقریباً مشابه حالت یک استراتژی خوب در یک نمونه واقعی در زندگی روزمره است. حال خودتان می‌توانید این سه مرحله هسته‌ای استراتژی را در برند شخصی یا سازمانی‌تان در همین وضعیت کنونی تطبیق دهید. برای خودتان مشخص کنید که:

عنوان موضوع یا مشکل اصلی چیست؟

تشخیص: این مشکل دقیقاً چیست و مشکل از کجا ناشی شده

فواید گیاهان آپارتمانی برای سلامت روحی روانی

برگرفته از: www.namnak.com

فواید گیاهان آپارتمانی و اثرات مثبت روحی روانی وجود گیاه داخل منزل

از بدو آفرینش زمین، گیاهان از اهمیت بالایی برخوردار بودند. آن‌ها مواد غذایی، مصالح ساختمانی، فیبر، سوخت و دارو را برای انسان‌ها و حیوانات فراهم می‌کنند.

از هزاران سال پیش، بشر از گیاهان به منظور تزئین منازل خود استفاده می‌کرد و همچنین گل و گیاهان در مراسمات مختلف مانند عروسی و تشییع جنازه مورد استفاده قرار می‌گیرند.

گیاهان از مزایای بی شماری در سلامتی روحی و جسمی انسان برخوردارند و بسیاری از افراد به پرورش آن‌ها می‌پردازند و از این بابت احساس رضایت فراوانی دارند.

در اینجا به برخی از مزایای گیاهان خانگی برای سلامتی انسان خواهیم پرداخت.

● مبارزه با سرماخوردگی و آنفولانزا

بیشتر سرماخوردگی‌ها در اثر ذرات و ویروس‌هایی که از طریق هوا وارد بدن انسان می‌شوند ایجاد می‌شوند و مطالعات نشان می‌دهند که گیاهان خانگی می‌توانند خطر ابتلا به سرماخوردگی‌ها و بیماری‌های دیگر را تا ۳۰٪ کاهش دهند و این امر به این دلیل است که گیاهان خانگی، هوای داخل منزل را از ذرات آلوده و ویروس‌ها تصفیه می‌کنند و همچنین گیاهان خانگی با از بین بردن آلاینده‌های موجود در هوا مانند VOCs که یک ترکیب ارگانیک فرار است از بروز تهوع، سردرد و سایر مشکلات تنفسی پیشگیری می‌کنند.

● افزایش اکسیژن هوا

کمبود اکسیژن موجود در مغز باعث بروز سردرد می‌شود که سردرد آزار دهنده است و ممکن است بهره‌وری ما را کاهش داده و فعالیت روزانه ما را مختل کند. گیاهان خانگی از طریق فتوسنتز، اکسیژن

موجود در فضای خانه را افزایش می‌دهند و از بروز مشکلات ناشی از کمبود اکسیژن جلوگیری می‌کنند.

● تصفیه کننده هوا

گیاهان آپارتمانی، مواد سمی را از هوای محیط می‌گیرند و آن را اکسیژنه می‌کنند، یک تصفیه کننده هوای طبیعی که ورود جریان هوای پاکیزه به مغز شما را هموار می‌کند.

● ایجاد حس خوشحالی و بهبودی در شخص

برگ‌های سبز و رنگ‌های مختلف گیاهان خانگی، توجه ما را به خود جلب می‌کنند و باعث ایجاد آرامش و خوشحالی در ما می‌شوند. مطالعات نشان می‌دهند که وجود گیاهان مختلف در بیمارستان‌ها سبب تسریع در بهبودی بیماران خواهد شد.

● بهبود سلامت روان

نگهداری کردن از گیاهان در منزل باعث جلوگیری از بروز احساس افسردگی و تنهایی در فرد می‌شود و با ایجاد احساس شادی در فرد به او در تعیین اهداف جدید در زندگیش کمک می‌کند.

یک گیاه آپارتمانی سالم به سلامت ذهن شما کمک می‌کند. خاک گیاه شامل میکروبهایی است که موجب انجام واکنش‌های شیمیایی شده و اندروفرین آزاد می‌کنند بنابراین موجب خوب شدن حال شما می‌شود. همچنین دیدن یک گلدان گل زیبا نیز به شما احساس آرامش می‌دهد و استرس را دور می‌کند.

● تقویت حافظه و تمرکز

داشتن گیاه خانگی در خانه، سبب تقویت حافظه و تمرکز می‌شود زیرا تصویری از آرامش طبیعت در فضای بسته ایجاد می‌کند. با نگهداری یک گیاه آپارتمانی در محل کار می‌توانید به افزایش عملکرد شناختی کمک کرده و از میزان پرش افکار تان بکاهید.

● کاهش فشار خون

گیاهان خانگی باعث کاهش استرس و در نهایت کاهش فشار خون در فرد می‌شود. استرس، یکی از دلایل فشار خون بالا است و همچنین مراقبت از گیاهان خانگی باعث کاهش بروز بیماری‌های قلبی در فرد می‌شود.

● کاهش دی اکسید کربن

دی اکسید کربن، محصول نهایی تنفس انسان به محیط پیرامون خود است و اگر میزان آن در هوای پیرامون انسان افزایش یابد، می‌تواند برای سلامت او مضر باشد و باعث ایجاد خواب آلودگی شود. وجود گیاه در منزل باعث کاهش دی اکسید کربن در هوا می‌شود، زیرا گیاه

در طی فتوسنتز، دی اکسید کربن را جذب و اکسیژن تولید می‌کند.

● تسکین درد

برخی از گیاهان خانگی دارای مزایای دارویی بالایی هستند، برای مثال گیاه آلوئه ورا باعث کاهش التهاب و کاهش درد به خصوص در پوست می‌شود.

● پیشگیری از آلرژی

آلرژی معمولا به دلیل قرار گرفتن سیستم ایمنی بدن در معرض ماده آلرژن ایجاد می‌شود. برخی از افراد ممکن است نسبت به گیاه، به خصوص گرده، حساسیت داشته باشند و اگر سعی کنید کودکان خود را با حساسیت زدایی زودتر در معرض این گونه گیاهان قرار دهید، به آن‌ها در تقویت سیستم ایمنی و جلوگیری از بروز آلرژی در آینده کمک خواهید کرد.

● بهبود عملکرد مغز

همانطور که قبلا گفته شد، گیاهان خانگی با افزایش سطح اکسیژن موجود در هوا باعث افزایش تمرکز و بهبود عملکرد مغز می‌شوند.

● تقویت ضریب هوشی

وجود گیاهان خانگی سبب می‌شود ظرفیت ما برای توجه جهت‌دار (directed attention) - مدت زمانی که می‌توانیم روی یک کار متمرکز شویم - تقویت شود. همچنین سبب می‌شود افراد عملکرد ادراکی بهتری از خود نشان دهند.

● تامین هوای پاک

اگر در اطراف محل زندگی‌تان کارخانه و یا خیابان پر رفت و آمدی وجود دارد، با نگهداری از گیاهان خانگی قادر به تصفیه هوای منزل خود از آلاینده‌ها و ذرات مضر موجود در هوای منزل تان خواهید شد.

● جلوگیری از آبریزش بینی

برخی از گیاهان مانند اکالیپتوس که دارای رایحه ای معطر هستند، از ایجاد آبریزش بینی در فرد جلوگیری می‌کنند و دارویی طبیعی برای از بین بردن خلط نیز هستند.

● مرطوب کننده طبیعی هوا

اگر در منطقه ای خشک زندگی می‌کنید، به جای خرید دستگاه بخور بهتر است از تعدادی گیاه خانگی نگهداری کنید، زیرا گیاهان قادر به تنظیم رطوبت موجود در هوا هستند.

● بهبود کیفیت خواب

وجود گیاهان آپارتمانی در خانه، مشکل بی خوابی را درمان می‌کند

● کمک به سلامت خانواده

گل و گیاه تاثیر مثبت بر وضعیت جسمی و روحی افراد دارند و سبب هماهنگ ساختن نیروهای فکری و جسمی بدن افراد شده و به آنها تعادل می‌بخشند، بنابراین بهتر است افرادی که دور از طبیعت و در شهرها زندگی می‌کنند، مدتی پنجره‌ها را باز بگذارند تا هوای آزاد در محیط جریان یابد و گیاهان به سالم سازی محیط کمک کنند.

نحوه انتخاب و مراقبت از گیاهان خانگی

نگهداری از گیاهان خانگی کار دشواری نیست، اما لازم است به مواردی در این باره توجه کنید:

گیاهی را انتخاب کنید که از نظر اندازه متناسب با اتاق شما باشد و اگر ساکن منازل آپارتمانی هستید، بهتر است گیاهانی کوچک که نگهداری از آنها آسان است را انتخاب کنید. گیاهان برای رشد به نور خورشید نیازمندند، بنابراین اگر منزل شما از نور کافی برخوردار نیست، بهتر است گیاهانی را انتخاب کنید که نیازمند نور مستقیم خورشید نیستند، برای مثال گیاه مار، تاک فلش و یا گیاهان چینی گزینه های مناسبی برای شما خواهند بود. همچنین اگر منزل شما از نور کافی برای رشد گیاهانی که نیازمند نور مستقیم هستند، برخوردار است، گیاه عنکبوتی و یشم گزینه مناسبی برای شما محسوب می‌شوند. همچنین می‌توانید به اینترنت مراجعه کنید و گیاهی مناسب برای آپارتمان خود انتخاب کنید و در این زمینه از باغبانان نیز می‌توانید مشورت بخواهید.

نگهداری از گیاهان خانگی نه تنها دارای مزایای بی‌شماری برای سلامتی شما است، بلکه می‌تواند زیبایی منحصر به فردی به منزل شما ببخشد و شما می‌توانید اتاق خود را با گیاهان بنفشه، آزالیا و سایر گیاهان رنگارنگ دیگر تزیین کنید.

همچنین لازم است که برای نگهداری از گیاهان خانگی خود به گلدان آن‌ها نیز توجه کنید، شما می‌توانید گلدان های سرامیکی، مسی و یا انواع دیگری را برای گیاهان تان انتخاب کنید.

گیاهان را در قسمتی مناسب از خانه خود قرار دهید که مزاحم فعالیت‌های مختلف شما نشود.

موارد فوق تعدادی از مزایای نگهداری از گیاهان خانگی بود که بسیاری از ما نسبت به آن‌ها بی‌تفاوتیم و بنابراین بهتر است با نگهداری از این گیاهان، از مزایای بی‌شمار آن بهره‌مند شویم. ■

زیرا این گیاهان در شب اکسیژن آزاد می‌کنند هوای محیط را بهبود داده و موجب می‌شوند راحت تر تمرکز کرده و ذهن خود را آرام کنید و به خواب روید. بسیاری از گیاهان خانگی مانند گل‌های مروارید باعث بهبود خواب شخص و آرام شدن ذهن در طول شب می‌شوند.

● خنثی کردن دود سیگار

سیگار حاوی بسیاری از مواد شیمیایی است که هنگام سوختن آن در هوا آزاد می‌شوند و همچنین می‌دانیم افرادی که در معرض دود سیگار قرار دارند بیشتر از افراد سیگاری در معرض ابتلا به انواع بیماری‌های تنفسی و سرطان هستند که نگهداری از گیاهان خانگی باعث خنثی شدن مواد شیمیایی مضر موجود در دود سیگار می‌شود و از ابتلا به بیماری‌های ناشی از آن پیشگیری می‌کند.

● افزایش خلاقیت

مطالعات حاکی از این هستند که گیاهان خانگی با بهبود عملکرد مغز، باعث افزایش خلاقیت فرد می‌شوند و همچنین رنگ گیاهان باعث ایجاد احساسی خوشایند در افراد می‌شود و بهره‌وری آن‌ها را افزایش می‌دهد.

● خنک کردن فضای اتاق

گیاهان با آزاد کردن اکسیژن و افزایش رطوبت هوا باعث کاهش دمای اتاق و کاهش مصرف انرژی می‌شوند.

● کاهش سر و صدا

گیاهان علاوه بر جذب دی اکسید کربن، سر و صداهای موجود در فضای اطراف خود را جذب کرده و محیطی آرام‌تر برای یادگیری و تمرکز بیشتر برای شما به ارمغان می‌آورند.

● ایجاد حس موفقیت در فرد

با توجه به مطالعات، نگهداری از گیاهان خانگی و صحبت کردن و آواز خواندن برای آن‌ها باعث ایجاد احساس خوشبختی و موفقیت در بسیاری از افراد می‌شود. افراد با مراقبت از گیاهان، توانایی بهتری در مراقبت از خود و احساسات خود خواهند داشت و قادر به پرورش احساس خوشبختی در خودشان می‌شوند.

● افزایش خلاقیت و بازده در محیط کار

وجود گیاهان سبز در خانه و محل کار سبب می‌شود افراد کار موثرتری را انجام دهند و محیط کار شادتری داشته باشند. از دیگر مزایای استفاده از گیاهان در محیط کار، بهبود حالت روحی، کاهش روحیات منفی، کاهش حواس پرتی، افزایش خلاقیت و افزایش بازده فعالیت است.

اثر پیگمالیون، هاله و ایکیا چیست و چه کاربردی در مدیریت دارد؟

برگرفته از: www.karokasb.org

کاری نمایید و کیفیت کار خود را مورد ارزیابی قرار دهید. از آنجایی که هم رئیس‌تان و هم شما رفتارتان را تغییر داده‌اید، ممکن است پروژه در نهایت موفق‌تر از آن چیزی شود که می‌توانست باشد. انتظارات رئیس شما باعث شد سخت‌تر کار کنید که منجر به بهبود عملکرد و در نهایت نتیجه بهتر شد.

هنگامی که انتظارات مثبت بر رفتار و عملکرد ما تأثیر مثبت می‌گذارد، به آن اثر پیگمالیون می‌گویند. اثر پیگمالیون اغلب با عملکرد مدرسه یا کار مرتبط است، زیرا معلمان یا رؤیسان اغلب انتظارات خود را با دانش‌آموزان یا کارمندان خود در میان می‌گذارند.

چرا اثر پیگمالیون اتفاق می‌افتد؟

اثر پیگمالیون یک پدیده روانشناختی است که توصیف می‌کند چگونه انتظارات می‌توانند رفتار را اصلاح کنند. این شواهدی را برای پیشگویی خودشکوفایی ارائه می‌دهد، که مبتنی بر این ایده است که باورهای

اثر پیگمالیون (The Pygmalion Effect) موقعیت‌هایی را توصیف می‌کند که در آن انتظارات بالای یک فرد باعث بهبود رفتار و در نتیجه عملکرد ما در یک منطقه خاص می‌شود. این نشان می‌دهد که وقتی از ما انتظار بیشتری می‌رود، بهتر عمل می‌کنیم.

اثر پیگمالیون در کجا رخ می‌دهد؟

تصور کنید در حال شروع یک پروژه جدید در محل کار هستید. رئیس شما به دیدنتان می‌آید و به شما می‌گوید که از دیدن محصول نهایی بسیار هیجان‌زده است، زیرا می‌داند که شما به خوبی از پس این کار برخواهید آمد.

از آنجایی که رئیس شما انتظارات زیادی از عملکردتان دارد، ممکن است در طول پروژه از شما حمایت بیشتری کند. علاوه بر این، چون می‌خواهید انتظارات او را برآورده کنید، ممکن است رفتار خود را نیز تغییر دهید. ممکن است ساعات بیشتری را صرف پروژه کنید، اضافه

ابزاری برای رهبران جهت تأثیرگذاری بر عملکرد کارکنان و در نتیجه بر عملکرد سازمان است. در حوزه مدیریت استراتژیک، این پدیده انتظارات رهبران و مدیران را از طریق حمایت از نیروی کار سازمان به دستیابی به استراتژی‌ها مرتبط می‌کند. در این راستا، مدیران و استراتژیست‌های کسب‌وکار باید درک خود را از تأثیر پیگمالیون بر رهبری برای تأثیرگذاری مثبت بر کارمندان و دستیابی به اهداف کسب و کار و اهداف استراتژیک اعمال کنند.

با توجه به وقوع اثر پیگمالیون در سازمان‌ها و عملکرد فردی کارکنان، آن را می‌توان برای توصیف عملکرد گروه‌ها یا تیم‌ها و حتی کل سازمان‌ها استفاده کرد. رابطه انتظار-عملکرد (یا انتظار-خروجی) برای افراد، تیم‌ها، گروه‌ها، دپارتمان‌ها، بخش‌ها و سازمان‌ها از طریق تأثیر روانی رهبران و مدیران بر منابع انسانی اعمال می‌شود. در این راستا، رهبران سازمانی باید اثر پیگمالیون را به ویژه در توسعه الزامات شغلی، انتظارات و اهداف در نظر داشته باشند. هدف اصلی باید بهینه‌سازی عملکرد سازمان از طریق بهینه‌سازی اثرات مثبت این پدیده بر کارکنان سازمان باشد.

ارتباط اثر پیگمالیون با فرسودگی شغلی کارمندان

فرسودگی شغلی زمانی اتفاق می‌افتد که کارکنان استرس ناشی از کار را تجربه می‌کنند که حل نشده ادامه می‌یابد. این وضعیت نامطلوب منجر به عملکرد پایین شغلی و همچنین رضایت شغلی پایین و روحیه پایین کارکنان می‌شود. این ماهیت روانشناختی فرسودگی شغلی را به اثر پیگمالیون مرتبط می‌کند. تصور اولیه این است که انتظارات بیش از حد بالای رهبران از زیردستان می‌تواند منجر به استرس بیش از حد مرتبط با کار شود که وقتی حل نشده رها گردد، منجر به فرسودگی شغلی خواهد شد.

یک کارمند در تلاش برای برآوردن انتظارات رهبران و مقاصد مرتبط که بسیار بالا و بسیار دشوار هستند یا برای دستیابی به آن‌ها زمان زیادی نیاز است، دچار فرسودگی می‌شود. این مشکل زمانی ادامه می‌یابد که رهبران عوامل استرس را نادیده می‌گیرند و بر بهره‌وری تمرکز می‌کنند.

در سطح سازمانی، مدیران اجرایی استراتژی‌هایی را اجرا می‌کنند که معمولاً عملکرد بالاتری را هدف قرار می‌دهند که با سودآوری بالاتر و بهره‌وری بالاتر کارکنان مطابقت دارد. این هدف برای کسب و کارها

دیگران در مورد ما به واقعیت می‌پیوندند، زیرا باور آن‌ها بر نحوه رفتار ما تأثیر می‌گذارد. اثر پیگمالیون به طور خاص موقعیت‌هایی را توصیف می‌کند که در آن نظرات مثبت مافوق در مورد عملکرد، منجر به عملکرد بهتر می‌شود.

اثر پیگمالیون به این دلیل رخ می‌دهد که انتظارات دیگران بر رفتار آن‌ها و رفتار ما تأثیر می‌گذارد. اگر کسی باور داشته باشد که ما به احتمال زیاد موفق خواهیم شد، برای کمک به ما برای رسیدن به آن اهداف، رفتار متفاوتی با ما خواهد داشت. ما نیز به نوبه خود، وقتی کسی از ما انتظار موفقیت دارد، تمام تلاش خود را می‌کنیم تا آن انتظارات را برآورده نماییم.

رابرت روزنتال، روانشناس رفتاری که اولین بار در سال ۱۹۶۸ اثر پیگمالیون را مورد بررسی قرار داد، بعداً در سال ۱۹۷۳ یک نظریه چهار عاملی مبنی بر اینکه چرا این اثر رخ می‌دهد ارائه کرد. روزنتال، فضا، ورودی، خروجی و بازخورد را چهار عاملی دانست که منجر به انتظار معلم از دانش‌آموزان می‌شود و بر رفتار دانش‌آموزان تأثیر می‌گذارد. فضا به این واقعیت اشاره دارد که اگر معلمی از دانش‌آموزان خود توقعات بالایی داشته باشد، ممکن است فضای گرم اجتماعی-اقتصادی ایجاد کند. او نسبت به دانش‌آموزان خود احساس مثبتی دارد و کلاس درس این نگرش را منعکس می‌کند.

ورودی گویای این است که معلمان به دانش‌آموزانی که معتقدند هوشمند هستند، مواد درسی بیشتر و باکیفیت‌تری ارائه می‌دهند. خروجی به این معنی است که معلمان به آن دانش‌آموزان فرصت‌های بیشتری برای پاسخگویی و مشارکت در کلاس درس می‌دهند. آخرین عامل بازخورد بود، که به احتمال اینکه دانش‌آموزانی که عملکرد بهتری داشتند ممکن بود بازخورد دقیق‌تری از معلمان خود در مورد چگونگی بهبود دریافت کنند، اشاره داشت.

اثر پیگمالیون (اثر روزنتال) در مدیریت و استراتژی کسب و کار

در زمینه مدیریت کسب و کار، اثر پیگمالیون بر عملکرد کارکنان، نسبت به انتظارات مدیران و رهبران اشاره دارد. برای مثال، هنگامی که یک مدیر، به صورت شفاهی یا غیرمستقیم به کارمند نشان می‌دهد که از او انتظارات بالایی دارد، عملکرد واقعی کارمند برای مطابقت با انتظارات افزایش می‌یابد. در مدیریت منابع انسانی، اثر پیگمالیون

طبیعی است، اما ابزار دستیابی به آن همیشه رویکرد بهینه‌ای نیست. برای مثال، انتظارات رهبران از افزایش بهره‌وری و سود می‌تواند برای دانش، مهارت‌ها و توانایی‌های کارکنان بسیار بالا باشد.

جمع‌بندی

اثر پیگمالیون یک پدیده روان‌شناختی است که توضیح می‌دهد چگونه انتظارات مثبت دیگران از ما می‌تواند به یک پیش‌گویی تبدیل شود، زیرا منجر به بهبود عملکرد می‌گردد.

اثر پیگمالیون به این دلیل اتفاق می‌افتد که ما به عنوان موجودات اجتماعی تحت تأثیر انتظارات خود و دیگران هستیم. اگر از فردی انتظار موفقیت داشته باشیم، احتمالاً از او حمایت بیشتری می‌کنیم تا به او در رسیدن به آن موفقیت کمک کنیم. به همین ترتیب، اگر فکر کنیم کسی از ما انتظارات زیادی دارد، برای برآورده کردن آن انتظارات سخت‌تر کار خواهیم کرد. انتظارات به عنوان یک پیش‌گویی عمل می‌کنند، زیرا تبدیل به انگیزه‌ای برای کار سخت می‌شوند.

اثر هاله‌ای چیست و چه خطاهایی در مدیریت ایجاد می‌کند؟

اثر هاله‌ای (The Halo Effect) یک سوگیری شناختی است که ادعا می‌کند برداشت‌های مثبت از افراد، برندها و محصولات در یک حوزه به طور مثبت بر احساسات ما در حوزه دیگر تأثیر می‌گذارد.

اثر هاله‌ای چیست؟

اثر هاله‌ای چیزی است که به عنوان «کلیشه جذابیت فیزیکی» و اصل «آنچه زیباست خوب است» نیز از آن یاد می‌شود. ظاهر فیزیکی اغلب بخش عمده‌ای از اثر هاله‌ای را تشکیل می‌دهد. افرادی که جذاب تلقی می‌شوند تمایل دارند از نظر سایر ویژگی‌های مثبت نیز امتیاز بیشتری دریافت کنند. با این حال، این اثر فقط بر ادراک ما از افراد بر اساس جذابیت آن‌ها تأثیر نمی‌گذارد. همچنین می‌تواند ویژگی‌های دیگر را نیز در بر گیرد. برای مثال، افرادی که اجتماعی یا مهربان هستند، ممکن است دوست داشتنی‌تر و باهوش‌تر دیده شوند. اثر هاله‌ای باعث می‌شود که ادراک یک کیفیت، منجر به قضاوت مغرضانه در مورد کیفیت‌های دیگر شود.

خود این اصطلاح از تشبیه هاله برای توصیف اینکه چگونه می‌تواند بر ادراک تأثیر بگذارد استفاده می‌کند. در هنر مذهبی، هاله اغلب بر سر یک قدیس به تصویر کشیده می‌شود که نوری آسمانی فرد را در بر می‌گیرد

تا نشان دهد که آن شخص خوب است.

وقتی شخصی را از دریچه اثر هاله‌ای می‌بینید، او را غرق در نوری مشابه مشاهده می‌کنید. آن "هاله" ایجادشده توسط درک شما از یک مشخصه، او را به همان شیوه پوشش می‌دهد.

تاریخچه اثر هاله‌ای

ادوارد ثورندایک روانشناس اولین بار این اصطلاح را در مقاله‌ای با عنوان "The Constant Error in Psychological Ratings" در سال ۱۹۲۰ ابداع کرد. در آزمایشی که در مقاله توضیح داده شد، ثورندایک از افسران فرمانده ارتش خواست تا ویژگی‌های مختلف سربازان زیردست خود را ارزیابی کنند. این ویژگی‌ها شامل مواردی مانند رهبری، ظاهر فیزیکی، هوش، وفاداری، و قابل اعتماد بودن می‌شدند.

هدف ثورندایک تعیین این بود که چگونه رتبه‌بندی‌های یک کیفیت، با ارزیابی سایر ویژگی‌ها همراه است. او دریافت که رتبه‌بندی‌های بالای یک کیفیت خاص با رتبه‌بندی بالای سایر ویژگی‌ها مرتبط است، در حالی که رتبه‌بندی منفی یک کیفیت خاص منجر به رتبه‌بندی پایین‌تر سایر ویژگی‌ها می‌شود.

ثورندایک نوشت: «همبستگی‌ها خیلی زیاد و یکنواخت بودند. به عنوان مثال، برای سه رتبه‌دهنده بعدی که مورد مطالعه قرار گرفتند، میانگین همبستگی فیزیک با هوش ۰.۳۱، برای فیزیک با رهبری ۰.۳۹، و برای فیزیک با شخصیت ۰.۲۸ است.»

پس چرا برداشت‌های کلی ما از یک شخص این هاله را ایجاد می‌کند که بر ارزیابی ما از ویژگی‌های خاص تأثیر می‌گذارد؟ محققان دریافته‌اند که جذابیت یکی از عواملی است که می‌تواند بر این امر نقش داشته باشد.

چندین مطالعه مختلف نشان داده‌اند که وقتی افراد را خوش‌تیپ ارزیابی می‌کنیم، به این باور می‌رسیم که آن‌ها ویژگی‌های شخصیتی مثبتی دارند و باهوش‌تر هستند. حتی یک مطالعه نشان داد که اعضای هیئت منصفه کمتر معتقد بودند که افراد جذاب در رفتار مجرمانه مقصر هستند.

با این حال، این کلیشه جذابیت می‌تواند یک شمشیر دولبه نیز باشد. مطالعات دیگر نشان داده‌اند که در حالی که افراد بیشتر به اشخاص جذاب ویژگی‌های مثبت را نسبت می‌دهند، اما احتمال بیشتری دارد که معتقد باشند افراد خوش‌قیافه بی‌هدف و ناصادق هستند و احتمالاً از جذابیت خود برای فریب دادن دیگران استفاده می‌کنند.

اثر هاله‌ای در کجا رخ می‌دهد؟

یک مثال از اثر هاله‌ای زمانی است که فرض کنیم یک فرد خوش تیپ در یک عکس، در کل یک فرد خوب است. این اشتباه در قضاوت، منعکس‌کننده ترجیحات فردی، تعصبات، ایدئولوژی و ادراک اجتماعی فرد است.

اثرات فردی

ما می‌توانیم این تعصب را در تمام جنبه‌های زندگی خود، از تعاملات در مدرسه و محل کار، تا پاسخ‌ها به کمپین‌های بازاریابی، پیدا کنیم. هنگامی که اثر هاله‌ای بر تصمیم‌گیری ما تأثیر می‌گذارد، می‌تواند مانع از توانایی ما در تفکر انتقادی در مورد ویژگی‌های افراد دیگر شود. در نتیجه ممکن است به اشتباه دیگران را ناعادلانه قضاوت کنیم و فرصت‌های ارزشمند را از دست بدهیم.

اثرات سیستمیک

گذشته از تأثیر منفی اثر هاله‌ای بر زندگی فردی ما، این اثر می‌تواند چالش‌های سیستمی ایجاد کند. یکی از نمونه‌های آن را می‌توان در روانشناسی پشت مصرف‌گرایی مشاهده کرد. مطالعات نشان داده‌اند که وقتی محصولات غذایی با برچسب «ارگانیک» و «معمولی» برچسب‌گذاری می‌شوند، محصولات «ارگانیک» رتبه‌بندی بالاتری دریافت می‌کنند و مصرف‌کنندگان مایلند برای آن‌ها هزینه بیشتری بپردازند.

چرا این اثر رخ می‌دهد؟

اثر هاله‌ای به این دلیل رخ می‌دهد که ادراک اجتماعی انسان یک فرآیند سازنده است. هنگام قضاوت در مورد دیگران، صرفاً بر اطلاعات عینی تکیه نمی‌کنیم. در عوض، ما به طور فعال تصویری را می‌سازیم که با آنچه از قبل می‌دانیم مطابقت دارد. در واقع، این واقعیت که ما گاهی اوقات شخصیت شخص دیگری را بر اساس جذابیت فیزیکی آن شخص قضاوت می‌کنیم، بسیار شگفت‌انگیز است.

اصطلاح "هاله"

اصطلاح "هاله" به مفهوم دینی دایره‌ای درخشان اشاره دارد که بر سر قدیسان دیده می‌شود و صورت آن‌ها را در نوری بهشتی غسل می‌دهد. از نظر سوگیری شناختی، هاله نشان‌دهنده نور مثبتی است که ما به دلیل ویژگی‌های خارجی خاص به افراد یا اشیا نسبت می‌دهیم. به دلیل ویژگی‌های هاله‌مانند ظاهری آن‌ها، ممکن است ارزش افراد یا چیزها را بیش از حد برآورد کنیم.

نقش جذابیت

در حالی که تعدادی از عوامل می‌توانند بر اثر هاله‌ای تأثیر بگذارند، جذابیت یک فرد، یکی از رایج‌ترین ویژگی‌ها برای ایجاد سوگیری شناختی است. ویژگی‌های فیزیکی مانند وزن، مو و رنگ چشم به درک جذابیت کمک می‌کنند. تحقیقات نشان داده است که جذابیت ممکن است بر ادراکات مرتبط با موفقیت زندگی و شخصیت تأثیر بگذارد. این نشان می‌دهد که ادراکات جذابیت ممکن است بر تعدادی از ویژگی‌های دیگر تأثیرگذار باشند که شواهدی از وقوع اثر هاله‌ای را ارائه می‌دهد.

چرا داشتن آگاهی از اثر هاله‌ای مهم است؟

داشتن آگاهی از اثر هاله‌ای می‌تواند به ما کمک کند تا بفهمیم که چگونه بر زندگی ما تأثیر می‌گذارد. چه بخواهید شخص دیگری را ارزیابی کنید، چه تصمیم بگیرید که به کدام کاندیدای سیاسی رای دهید، یا انتخاب کنید که کدام فیلم را تماشا نمایید، باید در نظر داشته باشید که چگونه برداشت شما از او ممکن است ارزیابی شما از سایر ویژگی‌هایش را تغییر دهد. اگرچه آگاهی از اثر هاله‌ای، سوگیری را از زندگی ما حذف نمی‌کند، اما مطمئناً می‌تواند به بهبود توانایی‌های تصمیم‌گیری عینی ما کمک نماید.

تأثیرات اثر هاله‌ای

اثر هاله‌ای ممکن است بر تعدادی از موقعیت‌ها در دنیای واقعی تأثیر بگذارد.

در آموزش

تحقیقات نشان داده است که اثر هاله‌ای ممکن است در محیط‌های آموزشی نقش داشته باشد. معلمان ممکن است بر اساس ادراک از جذابیت با دانش‌آموزان تعامل متفاوتی داشته باشند. برای مثال، تحقیقات قدیمی‌تر نشان می‌دهند که معلمان انتظارات بهتری از بچه‌هایی دارند که آن‌ها را جذاب‌تر ارزیابی می‌کنند.

مطالعه دیگری سوابق تحصیلی بیش از ۴۵۰۰ دانش‌آموز را مورد بررسی قرار داد. سپس یک گروه ۲۸ نفری به جذابیت دانش‌آموزان (براساس عکس شناسنامه) در مقیاس ۱ (بسیار غیرجذاب) تا ۱۰ (بسیار جذاب) امتیاز دادند. سپس دانش‌آموزان بر اساس این ارزیابی‌های جذابیت به سه گروه تقسیم شدند: زیر متوسط، متوسط و بالاتر از حد متوسط.

جمع‌بندی

اثر هاله‌ای زمانی اتفاق می‌افتد که برداشت‌های مثبت ما از افراد، برندها و محصولات در یک حوزه، ما را به سمت داشتن احساسات مثبت در حوزه‌ای دیگر سوق دهد. این سوگیری شناختی ما را به قضاوت (اغلب بدون داشتن دلیل) هدایت می‌کند.

اثر هاله‌ای به این دلیل رخ می‌دهد که ادراک اجتماعی انسان یک فرآیند سازنده است. وقتی از دیگران برداشت می‌کنیم، فقط به اطلاعات عینی تکیه نداریم، بلکه فعالانه تصویری می‌سازیم که با آنچه از قبل می‌دانیم مطابقت داشته باشد. در نتیجه، ادراکات عمومی ما از افراد و چیزها، توانایی ما را برای قضاوت در مورد سایر ویژگی‌ها منحرف می‌کند.

ما بدهد و اعتماد به نفسمان را بیش از حد افزایش دهد.

تأثیرات سیستمیک

شرکت‌هایی که به دنبال افزایش سود خود هستند، می‌توانند با اعمال قیمت‌های غیرضروری بالا برای یک محصول از اثر ایکیا استفاده کنند، حتی زمانی که مشتری هزینه سرهم‌بندی آن را خودش تقبل می‌کند. برخی از کسب‌وکارها، مانند IKEA و Build-a-Bear، مدل‌های کسب‌وکار متمرکز بر این امر دارند که ما هزینه کار خود را پردازیم. اثر ایکیا ممکن است ما را به نادیده گرفتن این واقعیت سوق دهد که معامله‌ای که داریم انجام می‌دهیم، در حقیقت اصلاً خوب نیست.

چرا اثر ایکیا اتفاق می‌افتد؟

اثر ایکیا بسیار شبیه به سوگیری شناختی دیگری به نام اثر وقف (Endowment Effect) است، که در آن افراد برای اقلامی که متعلق به آن‌ها هستند ارزش بیشتری قائل می‌شوند. به عنوان مثال، یک مطالعه نشان داد که فقط نشستن در نزدیکی یک شکلات به مدت ۳۰ دقیقه باعث می‌شود مردم ارزش بیشتری برای آن قائل شوند. با این حال، اثر ایکیا از اثر وقف متمایز است؛ این اثر به طور خاص مستلزم آن می‌باشد که شخص خودش چیزی بسازد یا سرهم کند. اثر ایکیا حتی می‌تواند ناپدید شود اگر به فرد دستور دهند که پس از کنار هم قرار دادن، ساخته خود را از هم جدا کند. اما چرا این اتفاق می‌افتد؟

ما نیاز روانشناختی داریم که احساس کنیم شایسته هستیم همه ما دوست داریم احساس کنیم که می‌دانیم چه کاری انجام می‌دهیم؛ که قادر به انجام وظایفی هستیم که به ما محول می‌شود و با موانعی که به وجود می‌آیند مقابله کنیم. هیچ کس دوست ندارد احساس احمق بودن یا بی‌کفایتی کند.

در واقع، خودکارآمدی درک‌شده ما، یعنی باورهای ما در مورد توانایی‌های خود برای عملکرد خوب و اعمال کنترل بر زندگی‌مان، یک جزء مهم از سلامت روان کلی ما است. افرادی که به خودکارآمدی خود اعتقاد دارند در مقابله با چالش‌ها بهتر عمل می‌کنند، پس از شکست‌ها سریع‌تر بهبود می‌یابند و کمتر در برابر استرس و افسردگی آسیب‌پذیر هستند. آن‌ها همچنین انگیزه درونی بیشتری دارند، به این معنی که برای انجام کارها انگیزه دارند، زیرا به جای اینکه صرفاً برای پاداش خارجی کار کنند، کارها را ذاتاً لذت‌بخش یا جالب می‌دانند.

وقتی کارهایی مانند چیدن یک تکه مبلمان یا پختن کیک را انجام

اثر ایکیا چیست و چرا در مدیریت مهم است؟

اثر ایکیا که بر اساس ابرشرکت محبوب IKEA نامگذاری شده است، توضیح می‌دهد که چگونه افراد تمایل دارند برای یک شیء ارزش بیشتری قائل شوند اگر خودشان آن را ساخته (یا مونتاژ کرده) باشند. به طور گسترده‌تر، اثر ایکیا نشان می‌دهد که چگونه ما تمایل داریم چیزها را بیشتر دوست داشته باشیم، اگر خودمان برای ایجاد آن‌ها تلاش کرده باشیم.

اثر ایکیا در کجا رخ می‌دهد؟

الکس به این نتیجه رسیده است که برای تزئین آپارتمانش به مبلمان جدیدی نیاز دارد، بنابراین به ایکیا می‌رود و یک میز قهوه‌خوری زیبا را انتخاب می‌کند. مانند تمام مبلمان IKEA، او آن را در جعبه‌ای به خانه می‌برد و خودش آن را سرهم‌بندی می‌کند. مدتی بعد، الکس نقل مکان می‌کند و تصمیم می‌گیرد مبلمان خود را بفروشد. پس از انجام چند جستجوی سریع در گوگل، او می‌بیند که میزهای بسیار مشابه با قیمت ۱۰۰ دلار به صورت آنلاین فروخته می‌شوند، اما او تصمیم می‌گیرد برای فروش میز خود ۱۲۵ دلار پول دریافت نماید.

تأثیرات فردی

به دلیل اثر IKEA، ما اغلب حاضریم برای تجربیاتی که ما را ملزم به انجام کار بیشتری می‌کنند پول اضافی صرف کنیم، مانند مونتاژ مبلمان به جای خرید مبلمان از قبل مونتاژشده. مطمئناً این تجربیات می‌توانند در نوع خود سرگرم‌کننده باشند، اما همچنان می‌توانند ما را به خرج کردن بیش از حد سوق دهند. اثر ایکیا همچنین می‌تواند تصویری نادرست از عملکردمان در مورد چیزی که سخت روی آن کار کرده‌ایم به

می‌دهیم، حس خودکارآمدی ما افزایش می‌یابد. این نه تنها در لحظه احساس خوبی به ما می‌دهد، بلکه یک نیاز روانی عمیق را برآورده می‌کند. تا حدی به همین دلیل است که ما چیزهایی را که خودمان سرهم‌بندی می‌کنیم بسیار ارزشمندتر از آنچه در واقع هستند می‌بینیم. می‌خواهیم احساس کنیم که تلاش ما ارزش داشته است

یکی دیگر از محرک‌های اثر ایکیا مربوط به ناهماهنگی شناختی می‌باشد، نظریه‌ای بسیار تأثیرگذار که توسط روانشناس اجتماعی لئون فستینگر ایجاد شده است. ایده اصلی پشت ناهماهنگی شناختی این است که، زمانی که فرد به شیوه‌های متناقض فکر یا رفتار می‌کند، باعث ایجاد احساس شدید ناراحتی روانی می‌شود. هنگامی که این ناراحتی ظاهر می‌گردد، فرد سعی می‌کند آن را کاهش دهد. این می‌تواند به معنای تغییر رفتار او یا به معنای تغییر باورهای او در مورد جهان باشد.

برای مثال فرض کنید دوست شما سیگار می‌کشد، اما برای سلامتی خود نیز ارزش قائل است. وقتی دوست شما متوجه می‌شود که سیگار می‌تواند منجر به سرطان ریه گردد، این تناقض ایجاد می‌شود: او نمی‌خواهد ناسالم باشد، اما دوست دارد سیگار بکشد. برای حل این ناهماهنگی، او می‌تواند سیگار را ترک کند یا باورهای خود را برای سازگاری با سیگار تغییر دهد. به عنوان مثال، او ممکن است به این واقعیت توجه کند که پدر بزرگ و مادر بزرگش نیز سیگاری بوده و تا سنین پیری زندگی کرده است، بنابراین سیگار کشیدن واقعا نمی‌تواند برایش بد باشد. این تغییر دیدگاه، کاملاً ناخودآگاه است. دوست شما نمی‌داند که در حال انجام این کار است. با این وجود، ناهماهنگی شناختی باعث شد که او دیدگاهی تحریف‌شده از واقعیت داشته باشد.

نوع خاصی از ناهماهنگی شناختی که به عنوان "توجیه تلاش" شناخته می‌شود، برای درک اثر ایکیا مهم است. توجیه تلاش توضیح می‌دهد که چگونه وقتی کاری سخت انجام می‌دهیم، می‌خواهیم باور کنیم که دلیل خوبی برای انجام آن وجود دارد. در نتیجه، ما تمایل داریم برای هدفی که برای آن تلاش می‌کردیم ارزش یا اهمیت بیشتری قائل شویم.

ما چیزهایی را دوست داریم که با خودمان مرتبط هستند به طور کلی، مردم نسبت به خوش‌بینی تعصب دارند: ما دیدگاه مثبتی نسبت به جهان داریم، بیشتر احتمال دارد که رویدادهای شاد را به یاد بیاوریم تا غم‌انگیز، و بیشتر بر روی اطلاعات مثبت تمرکز می‌کنیم. حتی زمانی که لزوماً توجیه‌پذیر نباشد، ما به توانایی‌های خود اطمینان

داریم و خود را استثنایی می‌دانیم.

تحقیقات نشان داده است که خوش‌بینی ما نسبت به خود، به چیزهایی که مالک آن‌ها هستیم یا حتی چیزهایی که با خودمان مرتبط هستند نیز گسترش می‌یابد. برای مثال، افراد حروف الفبایی که ابتدای اسمشان را تشکیل می‌دهد، دوست دارند. اثر ایکیا ممکن است تا حدی به این دلیل اتفاق بیفتد: خودپنداره مثبت ما به چیزهایی که ساخته‌ایم نیز سرایت می‌کند و باعث می‌شود آن‌ها را برتر یا با ارزش‌تر بدانیم.

اهمیت اثر ایکیا در مدیریت

هنگامی که پودر کیک آماده در دهه ۱۹۵۰ وارد بازار شد، زنان خانه‌دار آمریکایی در ابتدا مشکوک بودند. این جعبه‌های پودر کیک آماده وعده پخت کیک را به آسانی می‌دادند.

سازندگان دریافتند که نیاز به افزودن یک تخم مرغ، این احساس را به زنان خانه‌دار می‌دهد که در حال صرف تلاش کافی هستند و باعث می‌شود حس کنند که واقعا "کیک را پخته‌اند". عوامل مختلفی در این امر نقش داشتند: ممکن است کیک ظاهر و طعم بهتری داشته باشد، اما اعتقاد بر این بود که احساس تلاش بیشتر حاصل از کمی کار اضافی، برای موفقیت محصولات پودر کیک آماده، ضروری بوده است. در حالی که ممکن است تصور کنیم که کار، هزینه و زمان بیشتر باعث کاهش ارزش یک صندلی یا کیک می‌شود، به نظر می‌رسد عکس این موضوع صادق باشد.

ما برای چیزهایی که برای ایجاد آن‌ها تلاش کرده‌ایم ارزش بیشتری قائل هستیم: از مقیاس کوچک خانه لگو گرفته تا آثار در مقیاس بزرگ‌تر مانند لوازم خانه مقرون به صرفه. اثر ایکیا، (که توسط روانشناس کسب و کار، مایکل آل نورتون و همکارانش نامیده شده است) آنقدرها که در ابتدا به نظر می‌رسد غیرقابل تصور نیست.

مردم معمولاً می‌گویند شغلشان نسبت به سایر فعالیت‌هایی که انجام می‌دهند، مانند وقت‌گذرانی با دوستان یا بیرون رفتن برای صرف غذا، لذت کمتری دارد. اما آن‌ها همچنین تمایل دارند که کار خود را به عنوان یکی از پر ارزش‌ترین فعالیت‌ها رتبه‌بندی کنند. طیف گسترده‌ای از تحقیقات در مورد این نگرش به ظاهر متناقض به طور مداوم تأیید کرده است که هرچه تلاش بیشتری برای یک فعالیت یا کار خاص انجام دهیم، ارزش آن را نیز بیشتر می‌دانیم.

حتی موش‌ها منابع غذایی را ترجیح می‌دهند که برای به دست آوردن

ابتدا، یا ساختن قفسه کتاب خود می‌تواند رضایت‌بخش باشد. با این حال، گزینه‌های DIY را فقط به این دلیل انتخاب نکنید که احساس می‌کنید مقرون به صرفه‌تر هستند. این اثر ایکیا است که شما را گمراه می‌کند. اغلب این محصولات به اندازه سایر جایگزین‌ها باکیفیت نیستند، بنابراین اگرچه ممکن است ابتدا ارزان‌تر به نظر برسند، اما اگر بخواهید زود به زود آن‌ها را جایگزین کنید، ممکن است در درازمدت هزینه بیشتری برای شما به همراه داشته باشند.

هزینه محصول را با ارزش زمان خود بسنجید

اثر ایکیا می‌تواند ما را به این باور برساند که پول زیادی را پس‌انداز کرده‌ایم، زیرا ارزش محصول نهایی را که خودمان ساخته‌ایم افزایش می‌دهیم.

یکی از راه‌های مقابله با این موضوع این است که در نظر بگیریم که چه مدت طول می‌کشد تا یک محصول را سرهم‌بندی کنیم و اینکه آیا قیمت پایین‌تر آن کالا واقعاً تمام زمانی را که برای مرتب کردن یا استفاده واقعی از آن نیاز داریم، جبران می‌کند؟ مطمئناً، هزینه یک شام خانگی ممکن است کمتر از صرف غذا در بیرون از خانه باشد، اما آماده کردن کامل آن یک ساعت یا بیشتر طول می‌کشد. آیا هنوز هم معامله خوبی به نظر می‌رسد؟

نظر دیگران را بپرسید

همانطور که در بالا ذکر شد، اثر ایکیا می‌تواند دیدگاه ما را نسبت به کار خودمان مخدوش کند و دیدن ایرادات یا فرصت‌های از دست رفته را سخت‌تر سازد. یک استراتژی ساده برای مقابله با این موضوع این است که عادت کنید از دیگران بازخورد بخواهید (و آن را جدی بگیرید). در حالت ایده‌آل، شخصی را انتخاب کنید که روی شما یا در نتیجه کار شما سرمایه‌گذاری نکرده باشد، تا بتواند دیدگاهی بی‌طرفانه به شما ارائه دهد.

جمع‌بندی

اثر ایکیا توضیح می‌دهد که چگونه ما برای چیزهایی که خودمان ساخته‌ایم ارزش بیشتری قائل هستیم. ساختن چیزها، حتی اگر فقط مونتاژ یک کمد باشد، نیاز ما را برای احساس شایستگی برآورده می‌کند. نظرات ما در مورد چیزهایی که خودمان می‌سازیم ممکن است به این دلیل اتفاق بیفتد که می‌خواهیم برای اینکه کار زیادی انجام داده‌ایم توجیه داشته باشیم و همچنین به این دلیل که خودپنداره‌های مثبت ما، به پروژه‌هایمان سرایت می‌کنند. ■

آن‌ها باید سخت‌تر تلاش کنند. نورتون و همکارانش چهار مطالعه انجام دادند که در آن‌ها از شرکت‌کنندگان خواستند جرثقیل‌ها و قورباغه‌های اوریگامی را تا کنند، جعبه‌های IKEA را سرهم‌بندی نمایند و مجموعه‌هایی از لگو بسازند. آن‌ها سپس از سازندگان خواستند تا برای آثارشان مناقصه بدهند و قیمت‌ها را با پیشنهادات و سایر اقدامات ارزیابی از سوی افرادی که آن‌ها را نساخته‌اند مقایسه کردند. سازندگان به طور مداوم قیمت‌های بیشتری برای سازه‌های خود در نظر می‌گرفتند.

همانطور که نورتون و همکارانش نوشتند: «کار به عشق منجر می‌شود» اما تنها زمانی که وظایف با موفقیت به انجام برسند. هنگامی که مردم در تلاش خود برای تا کردن جرثقیل‌های کاغذی و ساخت مجموعه‌های لگو شکست خوردند، اثر ایکیا ضعیف شد: درست مثل زمانی که مجبور شدند سازه‌های خود را از بین ببرند.

به طرز جالبی، اثر ایکیا حتی زمانی که افراد فرصتی برای شخصی‌سازی آثار خود ندارند، کار می‌کند. در حالی که مهارت‌های اوریگامی اکثر شرکت‌کنندگان مورد نظر چندان خوب نبود، آن‌ها محصولات ناقص اما شخصی‌سازی شده خود را بیشتر دوست داشتند. سازندگان برای جرثقیل‌های مجاله‌شده خود تقریباً پنج برابر بیشتر از غیرسازندگان ارزش قائل بودند.

امروزه، در حالی که شهرها از سانفرانسیسکو و لندن گرفته تا کوالالامپور از بحران‌های شدید مسکن رنج می‌برند، اثر ایکیا می‌تواند به ما بینشی در مورد مزایای رفاهی «بخش شهروندی» یا رویکرد خودسازی برای توسعه مسکن بدهد. پروژه‌هایی مانند WikiHouse و رویکرد half-a-house که توسط شرکت معماری الخاندرو آراونا پیشگام شده‌اند، در تلاش هستند تا مسکن را مقرون به صرفه‌تر و پایدارتر کنند تا مردم بتوانند خانه‌های خود را بسازند و شخصی‌سازی نمایند. توانمندسازی افراد برای شکل دادن به مسکن خود (همانطور که اثر ایکیا نشان می‌دهد) ممکن است به طور همزمان به آن‌ها کمک کند تا احساس غرور و خودکارآمدی بیشتری به دست آورند.

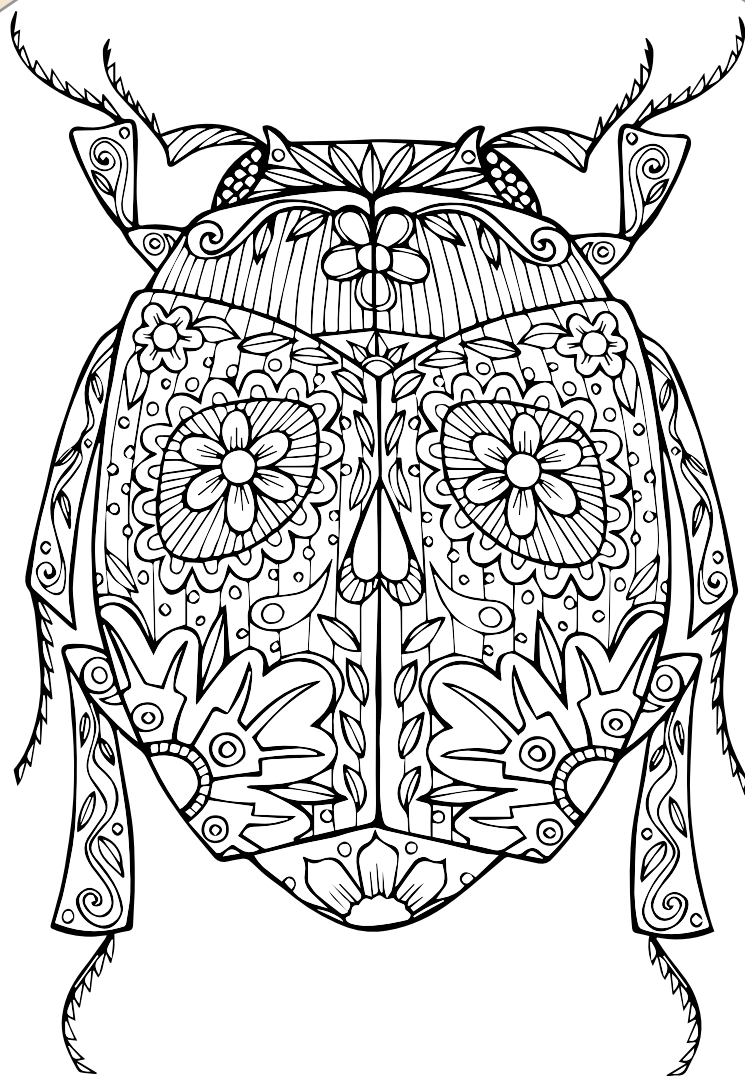
چگونه از اثر ایکیا اجتناب کنیم

قبل از خرید تحقیق کنید

گزینه‌هایی که به مونتاژ نیاز دارند، لزوماً انتخاب‌های بدی نیستند و ارزش واقعی در این تجربیات عملی وجود دارد: مثلاً پختن یک غذا از

آشتی با کودک درون

رنگ آمیزی روی کاغذ پیش از خواب وقفه‌ای میان آخرین باری که به یک صفحه‌ی الکترونیکی نگاه کرده‌اید و رفتن به رختخواب ایجاد می‌کند که در تنظیم هورمون ملاتونین مؤثر خواهد بود. به‌علاوه آرامشی که این فعالیت ایجاد می‌کند باعث خواهد شد بدون تنش روزانه به خواب بروید و خواب باکیفیت‌تری داشته باشید.

مافین گوجه، پنیر فتا، پیازچه و تخم مرغ

برگرفته از: www.australianeggs.org.au

مناسب برای ۶ نفر
مدت زمان آماده‌سازی: ۳۵ دقیقه

دستور پخت

ارزش غذایی

انرژی ۱۵۵ کیلوکالری
پروتئین ۱۲ گرم
چربی ۱۰ گرم
کربوهیدرات ۳ گرم

اگر به دنبال یک غذای آسان و سریع هستید، این مافین‌های خوشمزه، گزینه بسیار مناسبی برای شما هستند. می‌توان آنها را از قبل آماده کرده و بیش از ۲ ماه در فریزر نگهداری کرد و هر زمان که تمایل یا عجله داشتید، یخ‌زدایی کرده و میل نمایید.

طرز تهیه

- فر را تا دمای ۱۸۰ درجه گرم کنید و ۶ عدد قالب مافین را به همراه کاغذ آماده نمایید.
- تخم‌مرغ‌ها، شیر و آرد را در یک کاسه‌ی متوسط مخلوط کنید. گوجه‌فرنگی خرد شده، پنیر و پیازچه را به آن اضافه کرده و با نمک و فلفل مزه‌دار نمایید.
- مخلوط را درون قالب‌ها بریزید و در فر، به مدت ۲۵-۲۰ دقیقه، تا زمانی که پف کرده و بپزند، قرار دهید. بعد بگذارید خنک شوند.
- سپس می‌توانید میل نمایید یا اینکه روی آنها روکش پلاستیکی قرار داده و برای مصرف در آینده، درون کیسه‌های بسته‌بندی و یا ظروف در بسته، درون فریزر نگهداری کنید.

نوش جان

مواد لازم

تخم مرغ ۶ عدد
شیر نصف پیمانه
آرد سفید ۲ ق غ
گوجه فرنگی (دانه هایش را بگیرد و به صورت مکعبی خرد نماید) ۲۵۰ گرم
پنیر فتا خرد شده ۱۵۰ گرم
پیازچه ریز خرد شده ۲ ق غ

دستور پخت‌های جدید هر پنج شنبه: www.paygir.com

ما را دنبال کنید: [paygir_recipe](https://www.instagram.com/paygir_recipe)

بوستان و نهالستان

درخت و درختچه‌های فضای سبز، گل‌های فصلی، گیاهان آپارتمانی و مشاوره گلخانه‌های سبزی و صیفی

سایر خدمات: ارائه مشاوره فضای سبز، زراعت چوب، احداث باغ و برنامه غذایی

زیتون تلخ

معرفی ویژه

نام علمی: *Melia azedarach*

- ارتفاع ۷ تا ۱۲ متر
- زیبایی منحصر بفرد در چهار فصل
- بسیار پر کاربرد در فضاهای خانگی و شهری
- مقاوم در برابر کم آبی و کم غذایی
- مقاوم در برابر آفات و بیماری‌ها
- کاربرد فراوان در صنایع چوب
- چوب بسیار با کیفیت و محکم
- استفاده از برگ آن برای تغذیه دام جهت افزایش شیردهی
- استفاده از بذر آن برای تغذیه گونه‌هایی از پرندگان

دکتر قربانی:

تماس ۰۹۱۱۵۳۸۴۶۲۴

واتس‌آپ ۰۹۳۶۴۹۷۸۳۳۴

دکتر احمدی:

تماس ۰۹۱۸۹۷۷۰۲۷۵

• زبان گنجشک

• انواع برگ نو (ترون)

• دزینکو

• کجف

• کچوا

• بیاس هلندی

• زرشک

• انواع شمشاد

• انواع سرو و کاج

• افاقیا

• چنار

• زیتون تلخ

• پالونیا